

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****privind completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat****Parlamentul României** adoptă prezenta lege.

Articol unic. — După articolul 54 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 mai 2018, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, articolul 54¹, cu următorul cuprins:

„Art. 54¹. — (1) Atât în cazul adunării generale ordinare sau extraordinare, cât și în cazul adunării generale de alegere a organelor de conducere a baroului, consiliul baroului poate hotărî ca votul să se desfășoare prin mijloace electronice.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), cvorumul va fi stabilit în raport cu numărul total al membrilor baroului care și-au exprimat opțiunea de vot, cu respectarea dispozițiilor art. 53 și art. 54 alin. (2), (2¹) și (2²), după caz.

(3) Consiliul baroului va face public, pe site-ul web al baroului, cu cel puțin 30 de zile înaintea datei adunării generale în care va fi utilizată procedura de vot electronic, regulamentul privind utilizarea sistemului electronic de votare, care va conține garanții cu privire la securitatea și corectitudinea procesului de vot și de respectare a secretului votului în cazul adunării generale de alegere a organelor de conducere a baroului.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ION-MARCEL CIOLACU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,

ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

București, 1 iulie 2020.

Nr. 100.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET****pentru promulgarea Legii privind completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 1 iulie 2020.

Nr. 348.

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE**privind modificarea art. 16 din Legea nr. 51/1995
pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Articolul 16 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 mai 2018, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 16. — Exerțitarea profesiei de avocat este compatibilă numai cu:

- a) calitatea de deputat sau senator, consilier în consiliile locale sau județene;
- b) activități și funcții didactice în învățământul superior, activități didactice cu conținut juridic în învățământul liceal și gimnazial;
- c) activități în domeniul cercetării științifice sau al creației intelectuale;
- d) calitatea de arbitru, mediator, conciliator sau negociator, consilier fiscal, consilier în proprietate industrială, traducător autorizat, practician în insolvență, responsabil cu protecția datelor cu caracter personal, expert în executarea contractelor cu finanțare europeană;
- e) alte activități prevăzute de lege.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR,

CRISTINA-MĂDĂLINA PRUNĂ

PREȘEDINTELE SENATULUI
ANCA DANA DRAGU

București, 1 iulie 2021.
Nr. 184.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET**pentru promulgarea Legii privind modificarea art. 16
din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea
profesiei de avocat**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind modificarea art. 16 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 1 iulie 2021.
Nr. 783.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR **SENATUL**

LEGE
pentru completarea Legii nr. 72/2016
privind sistemul de pensii și alte drepturi
de asigurări sociale ale avocaților

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — După articolul 34 din Legea nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 5 mai 2016, se introduce un nou articol, articolul 341, cu următorul cuprins:

„Art. 341. — Persoanele cu handicap grav care au realizat, în profesia de avocat, cel puțin o treime din stagiul complet de cotizare în condiții de handicap grav beneficiază de reducerea cu 15 ani a vârstelor standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 1.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, în condițiile art. 147 alin. (2), cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR,
FLORIN-CLAUDIU ROMAN

PREȘEDINTELE SENATULUI
ANCA DANA DRAGU

București, 29 septembrie 2021.
Nr. 229.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET
privind promulgarea Legii
pentru completarea Legii nr. 72/2016 privind sistemul
de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (3) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru completarea Legii nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 29 septembrie 2021.
Nr. 995.

ACTE ALE UNIUNII NAȚIONALE A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

HOTĂRÂRE

**pentru modificarea și completarea Statutului profesiei de avocat,
adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011**

În conformitate cu dispozițiile art. 65 lit. a)—c) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Legea*, și ale Hotărârii nr. 4 din 2—4 decembrie 2020 a Congresului avocaților privind mandatarea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumit în continuare *U.N.B.R.*, ca în perioada dintre congrese să îndeplinească atribuția prevăzută la art. 63 alin. (1) lit. e) din Lege, urmând ca hotărârile Consiliului U.N.B.R. să fie supuse ratificării Congresului imediat următor,

ținând cont de prevederile în materia publicității în profesia de avocat, astfel cum au fost introduse prin art. I pct. 20 din Legea nr. 25/2017 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, care determină modificarea și completarea dispozițiilor cuprinse în cap. IV secțiunea 1 subsecțiunea a 4-a, art. 243—250, din Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere propunerile înaintate Consiliului U.N.B.R. de către Grupul de lucru al Consiliului privind perfecționarea legislației profesiei/a celei cu impact asupra profesiei (GL1) și de către Grupul de lucru al Consiliului privind deontologia profesiei, inclusiv privind publicitatea (GL3), astfel cum au fost dezbătute în ședința Consiliului U.N.B.R., reanalizând prevederile Hotărârii Consiliului U.N.B.R. nr. 173/2021,

Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România, în ședința din 10—11 septembrie 2021, hotărăște:

Art. I. — Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 898 din 19 decembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La capitolul IV secțiunea 1, titlul subsecțiunii a 4-a se modifică și va avea următorul cuprins:

„SUBSECȚIUNEA a 4-a

Publicitatea în profesia de avocat”

2. Articolul 243 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 243. — (1) Publicitatea formelor de exercitare a profesiei este distinctă de publicitatea profesională.

(2) Publicitatea formelor de exercitare a profesiei este constituită din orice formă de prezentare a activității și serviciilor avocațiale ale acestora, indiferent de mijloacele utilizate, în scopul promovării în fața publicului.

(3) Publicitatea profesională are drept obiect promovarea profesiei de avocat și se realizează în exclusivitate de către organele profesiei sau la cererea și sub supravegherea acestora.”

3. După articolul 243 se introduc trei noi articole, articolele 243¹—243³, cu următorul cuprins:

„Art. 243¹. — (1) În raporturile sale cu mijloacele de comunicare în masă, avocatul este obligat să respecte interesele clientului său, onoarea, imaginea și reputația profesiei.

(2) Publicitatea formelor de exercitare a profesiei și toate informațiile difuzate public de acestea prin orice mijloc, inclusiv în spațiul virtual, privind activitatea avocaților trebuie să fie transparente, veridice, corecte și nu trebuie să fie comparative cu alți profesioniști, echivoce, ambigue, înșelătoare sau denigratorii.

(3) În toate cazurile, promovarea prin publicitate și informațiile furnizate de avocați și formele de exercitare a profesiei trebuie să se refere exclusiv la natura și limitele obligațiilor profesionale ale avocaților și să respecte principiile fundamentale ale profesiei de avocat, astfel cum acestea sunt reglementate de Codul deontologic al avocatului român.

Art. 243². — Condițiile ce trebuie îndeplinite de conținutul mijloacelor folosite pentru publicarea informațiilor privind exercitarea profesiei, promovarea profesională și atragerea și dobândirea clientelei sunt prevăzute în anexele nr. XXXIII și XXXIV.

Art. 243³. — Publicitatea realizată fără respectarea regulilor prevăzute în Lege și în prezentul statut constituie abatere disciplinară.”

4. Articolele 244—250 se abrogă.

5. După anexa nr. XXXII se introduc două noi anexe, anexele nr. XXXIII și XXXIV, având cuprinsul prevăzut în anexele nr. 1 și 2 care fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. II. — Prezenta hotărâre va fi supusă ratificării Congresului avocaților.

Art. III. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se comunică membrilor Consiliului UNBR și barourilor.

Președintele Uniunii Naționale a Barourilor din România,
Traian-Cornel Briciu

GHID privind utilizarea platformelor online de către avocați

Preambul/Natura juridică și utilitatea ghidului

Platformele online de intermediere a relației avocat—client sunt în plină expansiune în întreaga lume și reprezintă o nouă provocare pentru avocați și pentru organizațiile profesionale, cu atât mai mult cu cât criza pandemică tinde să accelereze digitalizarea piețelor și cererea de servicii online.

Deși utilizarea platformelor de intermediere online prezintă o serie de avantaje, permițând avocaților să se conecteze mai ușor cu clienții care doresc servicii juridice, activitatea online comportă riscuri de natură socială și profesională, pe care avocații trebuie să le cunoască și să le ia în considerare atunci când își oferă serviciile pe platformele online.

Prezentul ghid, elaborat în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/1.150¹, legislația profesiei de avocat și Ghidul CCBE² privind utilizarea platformelor online de către avocați, trasează liniile de bază în relația avocat—platformă—client, în scopul protejării intereselor clienților și avocaților, prin conștientizarea riscurilor profesionale la care pot fi expuși.

Din perspectiva Comisiei Europene, furnizarea serviciilor juridice prin intermediul platformelor online nu poate fi considerată ca fiind nereglementată doar pentru că aceasta nu este prevăzută specific în normativul național, întrucât statele membre au obligația aplicării aceluiași reguli acestor servicii ca și regulile care sunt aplicabile serviciilor tradiționale.

Având în vedere faptul că profesia de avocat se caracterizează prin reglementări și norme deontologice specifice, trebuie făcută precizarea că niciun furnizor de servicii de intermediere online nu poate oferi direct și în nume propriu servicii ce intră în sfera de exercitare a profesiei de avocat, potrivit Legii nr. 51/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nici online, prin intermediul platformelor, și nici în orice alt mod. Acești furnizori oferă servicii de intermediere avocat—client prin intermediul platformei. Serviciile juridice nu pot fi oferite consumatorilor decât direct de către avocați, în condițiile prevăzute de lege.

Fără îndoială, prezența avocaților pe platformele online care intermediază servicii juridice naște numeroase provocări, de la respectarea legislației specifice și a deontologiei profesionale până la aspectele tehnice privind modul de raportare a avocatului la deținătorul platformei și chiar la client în mediul digital etc.

Prezentul ghid este menit să conducă la conștientizarea de către avocați a noilor provocări date de amploarea fenomenului de digitalizare a serviciilor și la îndrumarea acestora în abordarea relațiilor create în mediul online.

Ghidul se dorește a fi un instrument cu caracter de recomandare, flexibil și permanent adaptabil la evoluția instrumentelor oferite de mediul online.

1. Cadrul legal

1.1. Reglementări generale

Cadrul normativ general de reglementare a platformelor de intermediere online este dat de Regulamentul (UE) 2019/1.150 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online³,

denumit în continuare *Regulament*. Acesta este direct aplicabil în statele membre din data de 12 iulie 2020.

Regulamentul este urmat de Comunicarea Comisiei Europene: Orientări privind transparența ierarhizării în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1.150 al Parlamentului European și al Consiliului⁴. Scopul acestor orientări este acela de a facilita respectarea de către furnizorii de servicii de intermediere online a cerințelor Regulamentului referitor la ierarhizarea/vizibilitatea relativă a ofertelor de servicii în cadrul platformelor.

În aplicarea Regulamentului, Consiliul Concurenței a pus în dezbatere publică un proiect de ordonanță de urgență privind măsurile de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/1.150 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online, precum și pentru completarea Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare⁵.

1.2. Reglementări profesionale specifice

Regulamentul este cadrul normativ general care reglementează platformele de intermediere online pentru orice furnizori de bunuri și servicii, indiferent de domeniul de activitate comercială sau profesională.

Însă relația avocat—client se desfășoară sub rezerva normelor profesionale specifice, care au scopul de a proteja atât clienții, cât și avocații și sunt obligatorii pentru avocați. Ca atare, avocații care utilizează o platformă online în scopul de a furniza servicii juridice trebuie să respecte în primul rând regulile profesionale specifice, care uneori derogă de la cele generale sau sunt mai stricte decât acestea, în special în privința confidențialității și protecției secretului profesional, a regulilor privind publicitatea și sub aspectul interdicției partajării onorariilor. Astfel, ori de câte ori își oferă serviciile pe platformele de intermediere online, avocații trebuie să analizeze dacă platforma respectivă oferă garanțiile respectării de către avocați a reglementărilor profesionale, respectiv: Legea nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Statutul profesiei de avocat, Codul deontologic al avocatului român.

Obiectivul adaptării regulilor profesionale specifice la domeniul tehnologiilor informaționale este de a asigura același nivel de protecție în mediul digital ca și în cel tradițional.

1.3. Alte reglementări

În funcție de context, sunt și alte acte normative care trebuie avute în vedere de către avocați atunci când își oferă serviciile pe platformele de intermediere online, cum sunt cele referitoare la concurență, la protecția datelor personale, securitatea informatică, legislația spălării banilor în ceea ce privește obligațiile de cunoaștere a clientelei și de raportare etc.

2. Noțiuni și terminologie

2.1. Platforma de intermediere online, denumită în continuare *platforma*, acționează ca o „piață”, permițând întâlnirea cererii cu oferta. Aceste platforme oferă servicii de intermediere online avocat—client și alte instrumente tehnice care permit sau facilitează livrarea serviciilor avocaților. Este important de

¹ Regulamentul (UE) 2019/1.150 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online, direct aplicabil în statele membre din 12 iulie 2020.

² Ghidul CCBE privind utilizarea platformelor online de către avocați (iunie 2018).

³ Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 186/57 din 11.07.2019.

⁴ Publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 424/1 din 8.12.2020.

⁵ Acest proiect a fost avut în vedere la elaborarea prezentului ghid, care trebuie însă finalizat imediat după adoptarea proiectului.

menționat că aceste platforme nu pot oferi în nume propriu consultanță juridică sau alte servicii avocațiale (care sunt rezervate doar avocaților).

Funcționarea platformei de intermediere online implică mai multe relații diferite (relația avocat—furnizorul platformei, furnizorul platformei—client, relația avocat—client) și contracte.

2.2. „Serviciile de intermediere online” se referă la servicii ale societății informaționale care se caracterizează prin faptul că vizează să faciliteze inițierea de tranzacții directe între întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online (avocați) și consumatori (potențiali clienți), indiferent dacă tranzacțiile sunt încheiate, în final, online, pe platforma online a furnizorului de servicii de intermediere online în cauză sau a întreprinderii utilizatoare de servicii de intermediere online, offline sau dacă nu se mai încheie deloc⁶.

Pentru a intra sub incidența Regulamentului, serviciile de intermediere online trebuie să îndeplinească trei condiții⁷ cumulative:

a) sunt servicii ale societății informaționale în sensul art. 1 alin. (1) lit. (b) din Directiva (UE) 2015/1.535 a Parlamentului European și a Consiliului, adică „orice serviciu prestat în mod normal în schimbul unei remunerații, la distanță, prin mijloace electronice și la solicitarea individuală a beneficiarului serviciului”;

b) le permit întreprinderilor utilizatoare de servicii de intermediere online să ofere bunuri sau servicii consumatorilor, cu scopul de a facilita inițierea unor tranzacții directe între respectivele întreprinderi și consumatori, indiferent de locul în care se încheie în final respectivele tranzacții;

c) sunt furnizate întreprinderilor utilizatoare de servicii de intermediere online pe baza unei relații contractuale între furnizorul respectivelor servicii și întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online care oferă bunuri sau servicii consumatorilor.

2.3. „Furnizor de servicii de intermediere online” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care furnizează sau se oferă să furnizeze servicii de intermediere online întreprinderilor utilizatoare de servicii de intermediere online⁸.

2.4. În accepțiunea Regulamentului, avocatul se încadrează în noțiunea de „întreprindere utilizatoare de servicii de intermediere online”⁹, care înseamnă „orice persoană fizică care acționează în capacitate comercială sau profesională sau orice persoană juridică care oferă bunuri sau servicii consumatorilor, prin intermediul serviciilor de intermediere online, în scopuri legate de activitatea sa comercială, de afaceri, meșteșugărească sau profesională”¹⁰.

2.5. „Consumator” înseamnă orice persoană fizică care acționează în alte scopuri decât cele legate de activitatea comercială, de afaceri, meșteșugărească sau profesională a acestei persoane¹¹. Pentru avocat, acesta este clientul (potențial).

3. Clasificarea platformelor online

În modelul de platformă de intermediere avocat—client, furnizorul de platformă acționează ca un intermediar între avocați și clienți: primul este conectat la platforma care le oferă serviciile, iar acesta din urmă alege un furnizor de servicii¹².

Serviciile de intermediere diferă în principal în funcție de implicarea furnizorului de platformă.

3.1. Directoare/Anuare ale avocaților¹³

Acestea sunt website-uri pe care sunt înregistrate datele de contact ale avocaților, certificatele de specializare (dacă este cazul) sau domeniile de practică ale avocaților. Furnizorul platformei nu este implicat în niciun fel în alegerea avocatului de către un potențial client. Clientul este cel care selectează avocatul în baza opțiunilor de căutare, care pot fi: numele avocatului, domeniul de practică, aria geografică în care profesează, vechimea în profesie, dreptul de a pune concluzii la diferite instanțe sau orice alte criterii pe care clientul înțelege să le folosească în opțiunile de căutare oferite de platformă.

Accesul avocaților la aceste site-uri este în general deschis, în sensul că orice avocat se poate înregistra, iar furnizorul platformei nu face nicio selecție între avocați. În general, avocații nu plătesc ca să fie menționați pe platformă și uneori chiar sunt înscrși fără voința lor.

Clientul contactează avocatul ales de el în conformitate cu procedurile furnizate (telefon, e-mail etc.). Odată stabilit contactul, avocatul ar trebui să aibă o relație autonomă și directă cu clientul său.

3.2. Platforme de recomandare a avocaților

Aceste site-uri reprezintă mai mult decât directoarele, respectiv anuarele, întrucât un furnizor de servicii de intermediere este implicat în alegerea avocatului de către client, prin una sau mai multe din următoarele modalități: când platforma în sine selectează avocații care apar pe website, definește ordinea apariției pe site sau modul în care apar, recomandă un avocat sau direcționează un client către anumiți avocați etc.

Aceste tipuri de platforme sunt uneori echipate cu instrumente de evaluare sau rating pentru avocați, pentru a ierarhiza avocații după diverse criterii, care pot influența alegerea pe care o face clientul. De obicei, astfel de platforme primesc o remunerație fie de la avocat, fie de la client.

Se recomandă atenție sporită în utilizarea acestui tip de serviciu, respectiv în acceptarea instrumentelor de rating, existând astfel o expunere publică ce conduce la riscuri de imagine pentru avocat. În plus, riscul de a încălca regulile concurenței loiale și cele deontologice este semnificativ.

3.3. Platforme de intermediere servicii și brokeraj juridic

Aceste platforme oferă posibilitatea clienților de a pune întrebări juridice, iar furnizorul de platformă alege un avocat „bun” din rețeaua sa de colaboratori sau „cabinete afiliate”. Aceste website-uri solicită cel mai adesea clientului informații privind identitatea acestuia, natura litigiului sau chiar cuantumul onorariilor pe care ar fi de acord să le plătească profesionistului. Avocații sunt, de asemenea, chemați să răspundă cu o cerere de ofertă. Prin urmare, principalul risc constă în faptul că furnizorul platformei online interferează în relația dintre client și avocat și, de asemenea, produce breșe în secretul profesional, mai ales dacă editorul platformei intenționează să ofere monitorizarea calității serviciului furnizat.

3.4. Platforme de întrebări și răspunsuri tip forum (Q&A)

Această categorie include website-uri unde direct sau indirect este prestat un serviciu juridic pentru care platforma, care este și prestator, poate fi plătită în principal de către client (de exemplu, prin abonament la platforma respectivă pentru a putea posta întrebări). Astfel de platforme pot fi gratuite atât pentru avocați, cât și pentru clienți. Ceea ce urmăresc este creșterea traficului online, astfel încât să obțină cât mai multă finanțare din reclame.

⁶ Paragraful 10 din Regulament.

⁷ Art. 2 alin. 2 din Regulament.

⁸ Art. 2 alin. 3 din Regulament.

⁹ Conform Regulamentului, avocatul poate intra în noțiunea de „întreprindere utilizatoare de servicii de intermediere online”, atunci când apare ca utilizator al platformelor de intermediere, sau „utilizator profesional de site-uri”, când apare ca utilizator al motoarelor de căutare.

¹⁰ Art. 2 alin. 1 din Regulament.

¹¹ Art. 2 alin. 4 din Regulament.

¹² Ghidul CCBE privind utilizarea platformelor online de către avocați.

¹³ În dreptul continental se folosește termenul „anuare”, iar în dreptul anglo-saxon, „directoare”.

De cele mai multe ori, avocații oferă răspunsuri scurte și gratuite pe astfel de platforme, mai mult în ideea de a identifica potențiali clienți cu care să dezvolte relația ulterior.

Avocații ar trebui să se intereseze cu privire la modul în care își obțin veniturile astfel de platforme pentru a evita să ofere consultanță juridică plătită, de fapt, platformei.

3.5. Platforme de întrebări și răspunsuri automatizate

Acestea pot fi, spre exemplu:

— *chatbots* care oferă un serviciu de conversație folosind inteligența artificială;

— website-uri care utilizează procese automatizate, cum ar fi șabloane sau automatizare documente.

Standardizarea unor aspecte ale muncii de rutină a avocatului cu ajutorul inteligenței artificiale se înscrie în tendințele evidente ale economiei digitale. Tot mai multe societăți de avocatură folosesc inteligența artificială pentru reducerea costurilor.

Platformele online prin care se poate interoga un robot în chestiuni juridice simple, de rutină, se înscriu în contextul tendințelor de democratizare a accesului la informația juridică.

4. Recomandări și principii generale

Avocații își pot oferi serviciile numai pe platformele de intermediere care respectă principiile și reglementările specifice profesiei de avocat, în special pe cele privind secretul profesional și confidențialitatea relației avocat—client, principiul liberei alegeri a avocatului și principiul concurenței loiale. Avocații trebuie să respecte regulile privind concurența profesională, să își exercite activitatea cu bună-credință, potrivit uzanțelor cinstite, cu respectarea intereselor clienților și a cerințelor concurenței loiale în mediul online potrivit aceluiași reguli ca în mediul offline.

Principalele aspecte de care trebuie să țină seama avocatul, potrivit reglementărilor profesionale, atunci când utilizează o platformă online în scopul de a furniza servicii juridice sunt următoarele:

4.1. Obligatorietatea stabilirii unei relații contractuale directe cu clienții

În ceea ce privește relația cu clientul, aceleași reguli pe care avocatul le aplică în relația cu clientul în mediul offline trebuie aplicate și în mediul online.

Avocatul este obligat să stabilească întotdeauna o relație contractuală directă cu clientul.

Avocații nu pot permite nicio interferență a furnizorului platformei în relația cu clienții care le-ar putea afecta independența sau secretul profesional.

4.2. Cunoașterea clientelei de către avocat

Avocatul are obligația de a se informa asupra identității clientului pentru a evita conflictele de interese. Atunci când avocații se angajează într-o relație cu clienții printr-o platformă online, aceștia ar trebui să aplice reguli obligatorii la orice relație nouă, inclusiv în privința cerințelor de cunoaștere a clientelei sau a celor privitoare la protecția datelor personale, conform legii.

Poate fi de asemenea analizat riscul de a fi abordat de un potențial client, care are calitatea de adversar/parte potrivnică (sau un interpus) într-o situație juridică reală cu un client al avocatului, care, expunând o situație identică, ar putea afla strategia sau modul de abordare a acestuia în cauza reală. Astfel de documente ce cuprind strategia juridică pot ajunge ulterior, depuse în scop potrivit, în cadrul dosarului aflat pe rolul instanței, pentru a prejudicia apărarea. Aceleași probleme se ridică și în cazul în care chiar deținătorul platformei poate avea interese directe (spre exemplu, o platformă deținută de o companie de asigurări) sau în cazul în care s-ar putea induce un fals conflict de interese prin abordarea avocatului de către un (potențial) client care are acest scop, pentru a-l vulnerabiliza.

4.3. Principii privind costurile și onorariile

De cele mai multe ori, participarea avocatului pe platformele de intermediere presupune costuri sub diverse forme: taxă fixă lunară sau anuală, plata per click, plata pentru una sau mai multe sesizări neexclusive sau exclusive, plata pe caz acceptat, plata pentru reclamă, poziționare sau ierarhizare etc.

a) O anumită poziție de vizibilitate pe platformă poate fi gratuită sau plătită. Este gratuită atunci când modelul economic al furnizorului nu se bazează pe taxele plătite de avocați, cum ar fi în cazul în care interesul economic al furnizorului platformei este de a atrage un număr maxim de avocați, deoarece clienții plătesc informațiile furnizate de avocați.

b) Poziția de vizibilitate pe platformă poate fi, de asemenea, supusă unei taxe care poate varia, întrucât nu toate pozițiile sunt egale. Se recomandă atenție privind plata sau încurajarea plății unui astfel de produs, întrucât ar determina o competiție tarifară ce ar dezavantaja avocații, stimulați astfel să plătească mai mult unii față de ceilalți.

c) În anumite cazuri, se susține că taxa plătită furnizorului platformei este o rată forfetară a contribuției la costurile tehnice. Cu toate acestea, în general, furnizorii de platforme nu își propun doar să acopere costurile tehnice, ci și să obțină un profit. Mai mult, este imposibil ca avocatul să verifice costurile tehnice care corespund vânzării individuale pe platformă, în special în cazul platformelor *double sided*.

În toate circumstanțele, trebuie respectate regulile deontologice.

Cu privire la onorarii, avocații trebuie să respecte regulile profesionale privind stabilirea acestora și interdicția de partajare a lor, cum ar fi comisioanele din onorarii. Avocatului îi este interzis să își împartă onorariile cu o persoană care nu este avocat, cu excepția cazului în care reglementările profesionale permit conlucrarea cu experți sau alți specialiști, impusă de natura, obiectul, complexitatea și dificultatea cazului.

Este interzisă partajarea onorariilor cu alți profesioniști, în special în cazul în care furnizorul platformei percepe o taxă pentru serviciile de intermediere, care ar putea fi cotă-parte din onorariul avocatului. Se recomandă respectarea acestor norme nu doar pentru protecția financiară a confrăților (care se pot expune negativ acestor tendințe ale pieței), cât și pentru a proteja principiile de bază ale profesiei, precum secretul profesional, confidențialitatea etc., în situații în care avocații ar trebui să declare furnizorului de platforme termenii și condițiile contractului de asistență juridică.

4.4. Informarea publicului și publicitatea

Pe lângă serviciile de intermediere, platformele online pot conține instrumente de promovare a avocaților. Acestea cuprind spații publicitare sau spații publicistice în care se pot plasa reclame, articole de specialitate și/sau advertoriale.

Orice comunicare publică și/sau orice formă de publicitate utilizată de un avocat sau de o formă de exercitare a profesiei în spațiul public online este permisă, cu condiția ca aceasta să respecte reglementările profesionale legale, statutare și deontologice, precum și regulile concurenței oneste.

Avocații sunt obligați să pună la dispoziția clienților, înainte de încheierea contractului cu clientul și înainte de orice prestație juridică, informațiile prevăzute de art. 26 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 68/2010, cu modificările ulterioare.

Orice informații transmise prin comunicări făcute de avocat pe platforme, în scopul promovării serviciilor avocațiale, trebuie să corespundă unor criterii obiective de verificare a veridicității¹⁴.

¹⁴ Codul deontologic al avocatului român: art. 20 alin. 5—8.

Pe platformele de intermediere, avocatul este autorizat să informeze publicul despre serviciile pe care le oferă, cu condiția ca informația să fie fidelă, obiectivă și veridică și să respecte principiile esențiale ale profesiei, reglementările profesionale și regulile unei concurențe loiale și oneste, să nu conțină informații false ori care ar putea induce publicul în eroare sau ar afecta imaginea profesiei ori reputația colegilor¹⁵.

Comunicările avocatului pe platformele online nu pot conține¹⁶:

— onorariile practicate în relația cu clienții. Anunțarea tarifelor orare este permisă, cu condiția ca acestea să fie aceleași pentru toți clienții;

— mențiuni false ori cu potențial de a induce în eroare și care nu pot fi verificate privind rezultatele obținute, identitatea clienților, numărul de dosare, cifra de afaceri sau procentajul de succes;

— mențiuni comparative și/sau denigratoare;

— comunicări prin care să asigure clienții sau potențialii clienți de garanția rezultatului;

— referiri la funcții sau activități care nu au legătură cu exercitarea profesiei de avocat, precum și orice referire la eventuale rezultate ce ar putea fi generate de rolurile juridictionale ori în cadrul altor autorități publice.

În promovarea serviciilor sale, avocatul nu se poate folosi de notorietatea clientului său.

Avocatul trebuie să se abțină de la orice formă de publicitate prin care se aduce atingere imaginii profesiei de avocat.

Avocații nu pot accepta profilarea lor în scopurile de marketing ale platformei.

5. Transparența parametrilor de ierarhizare

Avocatul trebuie să manifeste atenție la modalitățile de recomandare oferite de platforme, în scopul evitării încălcării regulilor concurenței oneste și al evitării riscurilor de afectare a imaginii sau reputației profesionale.

Majoritatea platformelor fac diferite ierarhii, clasamente, poziționări ale avocaților în funcție de diferiți parametri mai mult sau mai puțin transparenți. Acești parametri pot fi foarte diverși, de exemplu: numărul, recenziile sau ratingul clienților, interacțiunea dintre avocat și client (de exemplu, întrebări care au primit răspuns, viteza de reacție), istoricul soluționării litigiilor (de exemplu, numărul de plângeri ale consumatorilor, soluțiile găsite), contractele încheiate, tarifele orare practicate etc.

Ierarhizarea ar putea fi manipulată cu rea-credință, fiind influențată de interese proprii ale furnizorilor serviciilor de intermediere, care pot pune în poziții preferențiale propriile servicii. De multe ori, furnizorii platformei sunt implicați direct în afacerile privind serviciile oferite: de exemplu, o societate de audit financiar sau contabilitate care oferă inclusiv consultanță juridică prin societăți de avocatură partenere. În acest sens, furnizorii de platforme trebuie să fie transparenți și să prezinte exhaustiv orice avantaj pe care îl pot oferi propriilor lor servicii față de alții.

Ierarhia se referă la vizibilitatea relativă a ofertelor de servicii, astfel cum sunt acestea prezentate, organizate sau comunicate de către furnizorii de servicii de intermediere online, rezultând din utilizarea secvențierii algoritmice a unor mecanisme de evaluare sau notare, a efectelor vizuale distinctive sau a altor instrumente de scoatere în evidență ori a unor combinații ale acestora¹⁷.

Manipularea cu rea-credință a ierarhizării pe o platformă ar putea avea un impact negativ asupra libertății de alegere a

avocatului și uneori și asupra reputației acestuia. De aceea, avocații trebuie să manifeste prudență sporită față de platformele care conțin instrumente de evaluare, rating/ranking ale prestațiilor avocațiale și orice alte instrumente comparative sau care sunt contrare principiilor esențiale ale profesiei.

Nu toți avocații înscriși pe o platformă pot apărea pe prima pagină a acesteia și într-o poziție vizibilă. Totuși, conform Regulamentului, pentru a nu încălca regulile concurenței, furnizorii platformelor de intermediere trebuie să respecte condițiile privind transparența și previzibilitatea parametrilor de ierarhizare.

Furnizorii ar trebui să prezinte în prealabil principalii parametri de ierarhizare, pentru a spori previzibilitatea pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online, pentru a le permite acestora să înțeleagă mai bine modul de funcționare a mecanismului de ierarhizare. Previzibilitatea implică faptul că furnizorii de servicii de intermediere online stabilesc ierarhia într-un mod nearbitrar.

Având în vedere aspectele extrem de sensibile privind ierarhizarea utilizatorilor în contextul regulilor privind concurența, Comisia Europeană a adoptat Orientări detaliate privind transparența ierarhizării în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1.150 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁸.

Aceste reguli sunt cu atât mai stricte în cazul avocaților și de aceea ar trebui evitate platformele în cadrul cărora ierarhizarea se face în baza unor parametri netransparenți și imprevizibili sau incompatibili cu reglementările specifice profesiei.

Pe de altă parte, având în vedere riscurile unei reputații negative, avocatul trebuie să manifeste prudență atunci când își oferă serviciile pe platforme care permit evaluarea publică a acestora, deoarece astfel de evaluări pot fi făcute cu rea-credință sau de către persoane care nu sunt calificate să facă astfel de aprecieri. Practica CEDO¹⁹ arată, pe de o parte, că interzicerea evaluărilor făcute de clienți poate echivala cu o limitare a dreptului la exprimare a consumatorului (client), iar, pe de altă parte, investiția financiară în publicitate cu scopul dobândirii unor potențiali clienți poate încuraja avocatul să solicite o clasare cât mai bună pe platformă. Se recomandă avocaților evitarea expunerii în clasamente atât din perspectiva respectării normelor privind concurența loială, cât și din perspectiva expunerii lor de către deținătorul platformei de intermediere cu date și informații față de terți (spre exemplu, date despre colaboratorii lor — experți, clienți etc.). Garanțiile de anonimizare (ulterioară) a datelor nu sunt certe, din punct de vedere tehnic, acestea putând fi, de cele mai multe ori, recuperate.

6. Utilizarea și asigurarea securității datelor colectate pe platformă

În stabilirea relației cu furnizorul platformei de intermediere a serviciilor, avocatul trebuie să acorde atenție garanțiilor privind stocarea și utilizarea/reutilizarea datelor și informațiilor colectate de platformă.

Abordarea relațiilor cu furnizorii de servicii de intermediere online naște și o serie de provocări din afara sferei de cunoaștere profesională.

Printre acestea, enumerăm:

- riscul securității IT;
- accesul neautorizat al persoanelor terțe la datele și informațiile furnizate;
- stocarea datelor și reutilizarea lor de către furnizorii de platforme;

¹⁵ Codul deontologic al avocatului român: art. 20 alin. 3—4.

¹⁶ Codul deontologic al avocatului român: art. 20 alin. 6.

¹⁷ Paragrafele 24—25 și art. 2 alin. 8 din Regulament.

¹⁸ Comunicarea Comisiei: Orientări privind transparența ierarhizării în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1.150 al Parlamentului European și al Consiliului.

¹⁹ Decizia CEDO în cazul Włodzimierz Kucharczyk v Polonia din 24 noiembrie 2015.

— lipsa accesului avocatului la datele furnizate de el însuși clientului, în cazul unei dispute cu furnizorul platformei;

— o securitate cât mai bună a platformei, care să reducă accesul altor utilizatori, avocați sau clienți la datele și informațiile furnizate în cadrul serviciului;

— furtul de identitate al utilizatorilor (avocați sau clienți) prin acces neautorizat.

Fără a fi limitativă, enumerarea de mai sus este de natură a atrage atenția avocaților utilizatori ai platformelor de intermediere asupra riscurilor, cu atât mai mult cu cât, în general, principalele subiecte abordate cu furnizorul platformei se axează pe sfera marketingului și a funcționării efective.

Avocatul trebuie să selecteze acei furnizori de platforme care furnizează detalii reale și clare asupra tipului de securitate IT și certificatele pe care le dețin în acest sens.

Avocatul trebuie să analizeze dacă poate avea încredere în platforma online pomind de la cercetarea certificatului de server web SSL, care asigură două lucruri ce stau la baza oricărei relații bazate pe încredere: cunoașterea identității persoanei/entității cu care comunică (a deținătorului site-ului web, în cazul nostru) și protejarea confidențialității datelor pe care le comunică (date cu caracter personal, date bancare, user și parolă etc.).

Avocatul trebuie să se asigure de protejarea informațiilor transmise, deoarece certificatele de server creează o conexiune securizată SSL între website-ul și browser-ul utilizatorului, astfel încât datele confidențiale introduse de utilizator pe site sunt protejate prin criptare și nu pot fi vizualizate de persoane neautorizate.

Avocatul trebuie să se informeze cu privire la garanțiile protecției confidențialității avocat—client pe care le asigură platforma.

Avocatul trebuie să se informeze cu privire la modul în care sunt procesate și utilizate datele clienților și trebuie să se asigure că furnizorul platformei va raporta acestora, precum și avocaților orice breșe de securitate și orice încălcări ale Regulamentului general privind protecția datelor GDPR. Avocatul trebuie să solicite furnizorului de platformă detalii cu privire la tipul de securitate IT pe care acesta îl utilizează sau pe care, prin certificări, încearcă să îl atingă. Avocatul trebuie să solicite nivelul de securitate IT p9, nivel ce poate asigura securitatea datelor furnizate platformei.

Este de asemenea important să fie analizată jurisdicția în care sunt stocate datele de către un anumit furnizor de platformă. Dacă este posibil, avocații ar trebui să evite stocarea datelor clientului în jurisdicții din afara UE sau pe platforme ale căror furnizori nu pot oferi garanții legate de jurisdicția în care se află datele stocate. Așadar, chiar dacă furnizorul platformei de intermediere a serviciilor este o companie din spațiul UE, aceasta poate avea serverul de stocare a datelor în afara acestui spațiu, în jurisdicții în care criptarea datelor nu oferă garanții suficiente sau clare.

Se recomandă utilizarea platformelor dedicate exclusiv serviciilor juridice față de cele dedicate unor servicii de larg consum, din perspectiva securității modului de separare, stocare și utilizare a datelor și informațiilor colectate ca urmare a diverselor servicii intermediare.

În orice caz, relaționarea cu platformele de intermediere ar trebui să stabilească dacă datele clienților stocate de prestatorul de servicii rămân accesibile acestora la rezilierea contractului și/sau în cazul unei dispute între avocat și prestatorul de servicii de intermediere.

În cazul unei dispute între avocat și deținătorul platformei, accesul acestuia la clienții gestionați, la datele și informațiile furnizate ar putea fi sistat, caz în care avocatul este lipsit de

posibilitatea dovedirii/înregistrării identității clientului în fața oricărui organism de control, indiferent dacă acestea ar putea proveni din interiorul profesiei sau din afara ei. Totodată, în considerarea instrumentelor facile pe care platforma le poate oferi în scopul încălcării de documente, acestea ar putea fi pierdute în cazul în care nu există o alternativă de stocare.

7. Reglementări și principii privind relația avocatului cu furnizorul de platformă

7.1. Termenii și condițiile furnizorului de platformă

Furnizorii de servicii de intermediere au obligația de a pune la dispoziția întreprinderilor utilizatoare de servicii de intermediere online, respectiv avocaților, într-o formă ușor accesibilă, termenii și condițiile lor, inclusiv în etapa precontractuală a relației lor comerciale. De cele mai multe ori, acești furnizori au tendința de a prestabilii în mod unilateral termenii și condițiile în relațiile contractuale și de a negocia de pe poziții de forță cu utilizatorii profesionali de site-uri, respectiv avocații, care au nevoie de instrumente pentru a-și oferi serviciile pe piețele digitale.

Prin urmare, ori de câte ori un avocat hotărăște să își ofere serviciile pe platformele online, trebuie să verifice cu mare atenție termenii și condițiile care reglementează relația contractuală cu furnizorul de servicii de intermediere²⁰.

În privința termenilor și condițiilor, furnizorii de servicii de intermediere online au următoarele obligații prevăzute în Regulament²¹.

Furnizorii de servicii de intermediere online se asigură că termenii și condițiile:

a) sunt redactate într-un limbaj simplu și inteligibil;

b) sunt ușor accesibile pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online pe parcursul tuturor etapelor relației comerciale cu furnizorul de servicii de intermediere online, inclusiv în etapa precontractuală;

c) stabilesc motivele pentru deciziile de a suspenda, de a sista sau de a impune orice alt fel de restricție privind, în totalitate sau în parte, furnizarea serviciilor lor de intermediere online către întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online;

d) includ informații privind toate canalele suplimentare de distribuție și programele afiliate potențiale prin care furnizorul de servicii de intermediere online ar putea comercializa bunurile și serviciile oferite de întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online.

e) includ informații generale privind modul în care termenii și condițiile afectează proprietatea și controlul drepturilor de proprietate intelectuală ale întreprinderilor utilizatoare de servicii de intermediere online.

7.2. Clauze necesare în contractul avocatului cu furnizorul de platformă

De cele mai multe ori platformele nu negociază cu avocații contracte personalizate, ci se rezumă la semnarea acordului avocatului în privința termenilor și condițiilor prestabilite, care țin loc de contract.

Totuși, avocatul nu ar trebui să accepte un contract de adeziune fără a se asigura că platforma oferă garanțiile respectării legislației, inclusiv a reglementărilor și deontologiei profesionale a avocaților, în special în privința următoarelor aspecte:

a) dreptul avocatului de a stabili o relație contractuală directă cu clientul;

b) angajamentul furnizorului platformei privind respectarea confidențialității avocat—client;

c) angajamentul furnizorului platformei că nu va interveni sub nicio formă în relația avocat—client;

²⁰ Art. 2 alin. 10 din Regulament.

²¹ Art. 3 din Regulament.

d) angajamentul furnizorului platformei că nu va interveni în alegerea avocatului și nu va influența în vreun fel această alegere (platforma respectivă nu ar trebui să ofere vreo posibilitate de reclamă sau de evidențiere a unor avocați în detrimentul celorlalți; eventualele criterii de căutare ar trebui să fie obiective);

e) dreptul avocatului de a nu accepta un client;

f) angajamentul platformei de intermediere că nu va interveni în niciun fel în modalitatea de stabilire și percepere a onorariului;

g) garanțiile privind protecția datelor cu caracter personal și informații privind modul în care sunt utilizate datele cu caracter personal atât ale avocaților, cât și ale clienților;

h) condițiile de acces la baza de date/informații utilizate în relația cu clienții, prin intermediul platformei, în cazurile apariției unei dispute cu platforma ce conduce la restricționarea accesului pentru viitor.

Pentru a garanta avocatului suficient de clar unde și cui îi sunt comercializate serviciile, furnizorii de servicii de intermediere online ar trebui să asigure transparența față de acesta în ceea ce privește toate canalele de distribuție suplimentare și potențialele programe afiliate pe care le pot utiliza serviciile de intermediere online pentru a promova serviciile sale.

Din practică observăm că aceste „contracte” sunt de adeziune, în sensul în care acestea sunt redactate și puse la dispoziție de către platforma respectivă, avocatul având doar posibilitatea de a accepta sau nu. În aceste condiții, o responsabilitate mare revine avocatului, care are obligația de a verifica toate aspectele evidențiate mai sus pentru a evita riscurile enumerate în utilizarea acelor platforme care nu oferă suficiente garanții pentru respectarea reglementărilor și deontologiei specifice profesiei de avocat.

8. Rolul Uniunii Naționale a Barourilor din România (UNBR) în elaborarea codurilor de conduită privind participarea avocaților la platformele de intermediere online

Regulamentul prevede elaborarea de către furnizorii de platforme a unor coduri de conduită care să reglementeze sub aspect deontologic participarea utilizatorilor la astfel de platforme. Se precizează că la elaborarea codurilor de conduită, în consultare cu toate părțile interesate relevante, ar trebui să se țină seama de caracteristicile specifice ale sectoarelor în cauză. Cu alte cuvinte, furnizorii de platforme care oferă servicii de intermediere online pentru avocați ar trebui să se consulte cu UNBR în elaborarea unor coduri de conduită pentru a garanta respectarea deontologiei specifice profesiei. Altfel, există riscuri de încălcare a deontologiei, dar și a legislației profesionale, a legislației concurenței, a celei pentru combaterea spălării banilor, a celei privind protecția datelor etc.

Conform art. 17 din Regulament, „Codurile de conduită”, Comisia Europeană încurajează elaborarea de coduri de conduită de către furnizorii de servicii de intermediere online și de către organizațiile și asociațiile care îi reprezintă, împreună cu întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online (respectiv avocații) și cu organizațiile reprezentative ale acestora (respectiv UNBR), menite să contribuie la aplicarea coresponsabilă a regulamentului, ținând seama de caracteristicile specifice ale diverselor sectoare în care sunt furnizate serviciile de intermediere online, precum și de caracteristicile specifice ale IMM-urilor. De asemenea, Comisia încurajează furnizorii de servicii de intermediere online să adopte și să pună în aplicare coduri de conduită specifice sectorului, atunci când există și sunt utilizate pe scară largă astfel de coduri de conduită specifice sectorului²².

9. Litigii și abateri disciplinare

Având în vedere rolul UNBR în asigurarea respectării legislației și deontologiei profesionale și în adoptarea codurilor de conduită care să reglementeze sub aspect deontologic

participarea utilizatorilor la astfel de platforme, se recomandă avocaților să își ofere serviciile numai pe platformele aprobate de UNBR.

Abaterile disciplinare ale avocaților, precum și procedura aplicabilă acestora sunt prevăzute de Legea nr. 51/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Pe de altă parte, în virtutea rolului său de apărare și reprezentare a profesiei de avocat, UNBR monitorizează respectarea legii de către platformele online și are dreptul expres prevăzut de Regulament de a introduce acțiuni în justiție împotriva furnizorilor de platforme pentru a opri orice încălcări ale legii și ale drepturilor avocaților.

Conform Regulamentului, organizațiile și asociațiile care au un interes legitim în ceea ce privește reprezentarea întreprinderilor utilizatoare de servicii de intermediere online, respectiv a avocaților, au dreptul de a introduce acțiuni în fața instanțelor naționale competente din Uniune, în conformitate cu dispozițiile în materie din dreptul intern al statului membru în care este introdusă acțiunea, în vederea opririi sau a interzicerii oricărei nerespectări de către furnizorii de servicii de intermediere online sau de către furnizorii de motoare de căutare online a cerințelor relevante stabilite în Regulament²³.

Inclusiv proiectul de ordonanță de urgență privind măsurile de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/1.150 conferă explicit calitate procesuală activă organizațiilor profesionale pentru a introduce acțiuni în justiție împotriva furnizorilor de platforme. La art. 13 alin. (2) din proiect se precizează că „Acțiunile în justiție pot fi introduse și de către organizațiile și asociațiile care au un interes legitim în ceea ce privește reprezentarea întreprinderilor utilizatoare de servicii de intermediere online sau a utilizatorilor profesionali de site-uri”.

10. Concluzii

Platformele de intermediere online reprezintă un pilon de bază al economiei digitale și pot oferi oportunități pentru avocați pentru a-și promova serviciile în mediul online și pentru a răspunde cererii crescânde de consultanță juridică online. Totuși, în mediul digital riscurile pentru avocat sunt mult mai mari, în special în ceea ce privește încălcarea standardelor etice.

Într-adevăr, principiile fundamentale ale profesiei de avocat sunt mult mai expuse în mediul online, cu atât mai mult cu cât furnizorii de servicii de intermediere online oferă niște servicii noi și necesare avocaților și tind să negocieze de pe poziții de forță cu aceștia și să își impună regulile.

De aceea, avocatul care decide să își ofere serviciile pe platformele de intermediere avocat—client ar trebui să analizeze cu atenție în ce măsură platforma respectivă oferă avocatului garanțiile respectării de către aceasta a principiilor libertății și independenței avocatului, secretului profesional, evitării conflictului de interese, demnității, onoarei, probității, respectării confrăților și a tuturor persoanelor cu care avocatul intră în relații profesionale.

Dezvoltarea viitoare a acestor platforme online poate avea un impact semnificativ, având în vedere modul în care avocații oferă servicii juridice și se angajează cu (potențiali) clienți pe aceste platforme.

De aceea, este esențial ca avocații să își impună încă de la început standardele etice în colaborarea cu aceste platforme.

Un prim pas către asigurarea unui mediu digital în care avocații își pot oferi serviciile în conformitate cu legea și deontologia profesională este prezentul ghid, care va fi adaptat periodic, în funcție de evoluția pieței digitale.

În continuare, UNBR va monitoriza platformele de intermediere avocat—client și va colabora cu acestea în vederea elaborării codurilor de conduită prevăzute de Regulament.

²² Paragraful 48 și art. 17 din Regulament.

²³ Art. 14 din Regulament.

GHID

de bune practici privind publicitatea avocatului și a formelor de exercitare a profesiei

1. Reglementări și norme deontologice

1.1. Reglementări și norme deontologice cu privire la publicitate specifice profesiei de avocat

1.1.1. Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 mai 2018, cu modificările și completările ulterioare)

„Art. 47. — (1) Orice comunicare publică sau orice publicitate făcută de un avocat sau de o formă de exercitare a profesiei este permisă, cu condiția ca aceasta să respecte reglementările profesionale și cele privitoare la independența, demnitatea, integritatea profesiei, păstrarea secretului profesional, să fie obiectivă și să corespundă adevărului.

(2) Statutul profesiei de avocat reglementează detaliat normele aplicabile publicității făcute de avocați sau de formele de exercitare a profesiei de avocat în scopul atragerii clientelei.”

1.1.2. Statutul profesiei de avocat

„Art. 243. — (1) Publicitatea formelor de exercitare a profesiei este distinctă de publicitatea profesională.

(2) Publicitatea formelor de exercitare a profesiei este constituită din orice formă de prezentare a activității și serviciilor avocațiale ale acestora, indiferent de mijloacele utilizate, în scopul promovării în fața publicului.

(3) Publicitatea profesională are drept obiect promovarea profesiei de avocat și se realizează în exclusivitate de către organele profesiei sau la cererea și sub supravegherea acestora.

Art. 243¹. — (1) În raporturile sale cu mijloacele de comunicare în masă, avocatul este obligat să respecte interesele clientului său, onoarea, imaginea și reputația profesiei.

(2) Publicitatea formelor de exercitare a profesiei și toate informațiile difuzate public de acestea prin orice mijloc, inclusiv în spațiul virtual, privind activitatea avocaților trebuie să fie transparente, veridice, corecte și nu trebuie să fie comparative cu alți profesioniști, echivoce, ambigue, înșelătoare sau denigratorii.

(3) În toate cazurile, promovarea prin publicitate și informațiile furnizate de avocați și formele de exercitare a profesiei trebuie să se refere exclusiv la natura și limitele obligațiilor profesionale ale avocaților și să respecte principiile fundamentale ale profesiei de avocat, astfel cum acestea sunt reglementate de codul deontologic al avocatului român.

Art. 243². — Condițiile ce trebuie îndeplinite de conținutul mijloacelor folosite pentru publicarea informațiilor privind exercitarea profesiei, promovarea profesională și atragerea și dobândirea clientelei sunt prevăzute în anexele nr. XXXIII și XXXIV.

Art. 243³. — Publicitatea realizată fără respectarea regulilor prevăzute în Lege și în prezentul statut constituie abatere disciplinară.”

1.1.3. Codul deontologic al avocatului român

„CAPITOLUL V

Publicitatea și comunicarea cu mass-media

SUBCAPITOLUL V.1

Publicitatea

Art. 20. — (1) Termenul «publicitate» se referă la orice formă de prezentare a activității și serviciilor avocațiale, în scopul promovării acestora în fața publicului.

(2) Publicitatea nu include comunicările făcute de avocat, în virtutea libertății sale de exprimare și în scopul apărării intereselor clientului ori participării avocatului la o dezbatere cu privire la chestiuni de interes public.

(3) Avocatul este autorizat să informeze publicul despre serviciile pe care le oferă, cu condiția ca informația să fie fidelă, obiectivă și veridică și să respecte principiile esențiale ale profesiei, reglementările profesionale și regulile unei concurențe loiale și oneste.

(4) Publicitatea unui avocat sau a unei forme de exercitare a profesiei, indiferent de media utilizată — în presă, radio, televiziune, platforme online, prin comunicare electronică ori prin alt mijloc —, este autorizată în măsura în care nu conține informații false ori care ar putea induce publicul în eroare sau ar afecta imaginea profesiei ori reputația colegilor.

(5) Orice informații ori imagini transmise prin comunicări făcute de avocat trebuie să corespundă unor criterii obiective de verificare a veridicității.

(6) Comunicările avocatului nu pot conține:

— onorariile practicate în relația cu clienții;

— garanția rezultatului;

— mențiuni comparative și/sau denigratoare;

— orice referire la funcții sau activități care nu au legătură cu exercitarea profesiei de avocat, precum și orice referire la rolurile jurisdicționale ori în cadrul altor autorități publice;

— mențiuni privind rezultatele obținute, identitatea clienților, numărul de dosare, cifra de afaceri sau procentajul de succes.

(7) În promovarea serviciilor sale, avocatul nu se poate folosi de notorietatea clientului său.

(8) Avocatul trebuie să se abțină de la orice formă de publicitate prin care se aduce atingere imaginii profesiei de avocat.

SUBCAPITOLUL V.2

Relația avocatului cu mass-media

Art. 21. — (1) În relația cu mass-media, avocatul își exercită libertatea de exprimare și are dreptul să intervină, prin intermediul mass-mediei, atunci când este vorba de apărarea intereselor legitime ale clientului său ori a profesiei de avocat.

(2) Avocatul care face declarații în mass-media sau moderează diferite emisiuni cu tematică juridică sau altă tematică va trebui să respecte dispozițiile prezentului cod deontologic.

(3) Avocatul va ține seama că specificul libertății sale de exprimare este subordonat legii și statutului profesiei de avocat, precum și prevederilor prezentului cod.

(4) În acest sens, avocatul va manifesta prudență și rețineră în legătură cu informațiile pe care le oferă presei, astfel încât să nu încalce regulile și principiile profesiei.

(5) Publicarea unor articole de presă sau programe plătite de către avocat, prezentate ca informații obiective, este interzisă.

(6) În temeiul dreptului la liberă exprimare, avocatul poate să comunice prin mass-media convingerile sale profesionale, cele privitoare la problemele profesiei, cele privind relația cu magistrații, cu organele puterii judecătorești, cu celelalte organe judiciare, precum și cu organele statului.

(7) Avocatul va evita prezentarea în presă a problemelor clienților, dezbateră cauzelor și oferirea de date sau informații din procesele în care își exercită atribuțiile.

(8) În mod excepțional, când interesul clientului o impune, avocatul poate să prezinte presei abuzurile la care este supus clientul său, solicitând restabilirea legalității și adoptarea unor măsuri procedurale corecte.

(9) În relația cu mass-media, avocatul va evita publicitatea, sens în care nu va face referiri la portofoliul pe care îl deține, la notorietatea cauzelor pe care le-a susținut ori la numărul proceselor câștigate.”

1.2. Alte reglementări generale cu referințe privind publicitatea
Legea nr. 158/2008 privind publicitatea înșelătoare și publicitatea comparativă, republicată;

Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 185/2013 privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, republicată;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 68/2010, cu modificările ulterioare.

2. Definiții

2.1. Publicitatea profesională este distinctă de publicitatea formelor de exercitare profesională, are ca obiect promovarea profesiei de avocat și se realizează în exclusivitate de către organele profesiei sau la cererea și sub supravegherea acestora.

2.2. Publicitatea avocatului și/sau a formelor de exercitare a profesiei este constituită din orice formă de prezentare a activității și serviciilor avocațiale, indiferent de mijloacele utilizate, în scopul promovării acestora în fața publicului.

2.3. Reclama reprezintă produsul concret, final, al publicității, existent pe un suport material sau virtual, precum afișaj fizic, audiovizual, online/virtual, obiecte etc.

2.4. Comunicarea reprezintă o noțiune generică, incluzând toate tipurile de discurs comercial sau noncomercial, promovat pe orice mijloc de informare publică.

2.5. Publicitatea înșelătoare este publicitatea care, în orice mod, inclusiv prin modul de prezentare, induce sau poate induce în eroare persoanele cărora li se adresează ori care iau contact cu aceasta și care, din cauza caracterului înșelător, poate afecta comportamentul economic al acestora sau care, din acest motiv, prejudiciază ori poate prejudicia un concurent.

2.6. Publicitatea mascată constă în reprezentarea prin cuvinte sau imagini a serviciilor, numelui, mărcii ori activităților avocatului sau formelor de exercitare a profesiei, în cazul în care o astfel de reprezentare este destinată unor scopuri publicitare nedeclarate și poate induce în eroare publicul cu privire la natura sa. Astfel de reprezentări sunt considerate intenționate mai ales atunci când se fac în schimbul unei plăți sau al unei contraprestații.

2.7. Publicitatea comparativă reprezintă acea formă de publicitate care identifică în mod explicit sau implicit un terț concurent sau servicii oferite de acesta.

2.8. Mijloacele de publicitate constau în orice suport material sau virtual pe care se pot amplasa informații, anunțuri sau orice forme de publicitate admise de statut.

3. Condiții generale privind publicitatea

Publicitatea formelor de exercitare a profesiei este permisă, cu condiția ca aceasta să respecte reglementările profesionale legale, statutare și deontologice, privind independența, demnitatea, integritatea profesiei, păstrarea secretului profesional, drepturile și îndatoririle avocaților, concurența loială și onestă, să fie obiectivă și să corespundă adevărului. Informațiile transmise în scop publicitar trebuie să fie transparente, veridice, corecte, cu evitarea exprimărilor echivoce și ambigue, ce permit interpretări înșelătoare sau anticoncurențiale.

În toate cazurile, promovarea prin publicitate și informațiile furnizate de avocați și formele de exercitare a profesiei trebuie să se refere exclusiv la natura și limitele obligațiilor profesionale ale avocaților și să respecte principiile fundamentale ale profesiei de avocat, astfel cum acestea sunt reglementate de Codul deontologic al avocatului român.

3.1. Interdicții privind publicitatea

Indiferent de mijlocul de publicitate utilizat, sunt interzise:

- a) publicitatea înșelătoare și publicitatea mascată;
- b) publicitatea și mențiunile comparative ori denigratoare la adresa altor confrăți;
- c) nominalizarea clienților din portofoliu sau indicarea litigiilor în care forma de exercitare a profesiei a fost sau este implicată;

d) informațiile privind realizările de ordin financiar sau cifra de afaceri, furnizate de avocat sau forma de exercitare, cu încălcarea normelor concurențiale sau în scop publicitar comparativ;

e) furnizarea de informații în vederea includerii în clasamente întocmite pe criterii financiare;

f) mențiunile referitoare la valoarea serviciilor oferite de avocat sau la modalitatea de plată, cu încălcarea dispozițiilor statutare, sau care constituie sau pot promova politici de dumping;

g) orice afirmații contrare demnității persoanelor, profesiei sau justiției.

3.2. Alte forme de promovare interzise

Nu este permisă utilizarea următoarelor forme de promovare a serviciilor avocațiale:

a) racolarea clientelei, constând în oferirea serviciilor, prin prezentare proprie sau prin intermediar, la domiciliul sau reședința unei persoane sau într-un loc public, ori în propunerea de prestări de servicii efectuată de o formă de exercitare a profesiei, fără ca aceasta să fi fost în prealabil solicitată în acest sens. Se consideră racolare și adresarea personală sau prin terți către victimele accidentelor sau către moștenitorii acestora, aflați într-o situație de vulnerabilitate morală și aparentă imposibilitate de a alege un avocat, asumarea, în orice formă, a cheltuielilor cu caracter judiciar ale speței, pe parcursul derulării procedurilor judiciare, precum și asumarea oricăror alte tipuri de cheltuieli personale ale clientului, în scopul punerii acestuia în imposibilitatea sau în dificultatea de a rezilia contractul de asistență juridică;

b) prezentarea formei de exercitare a profesiei sau a avocaților care funcționează în cadrul acesteia, prin orice mijloace de publicitate realizate sau asociate cu numele și denumirea unui client; prezentarea unui obiectiv realizat cu succes pentru un client, prin consultanță sau mijloace litigioase, nu constituie o încălcare a rigorilor legale și statutare privind publicitatea;

c) promiterea obținerii unor rezultate profesionale care nu depind exclusiv de activitatea formei de exercitare a profesiei;

d) comunicarea publică a funcțiilor deținute anterior în cadrul unor autorități de către avocații incluși în forma de exercitare a profesiei, cu scopul sugerării obținerii unui anumit rezultat cu caracter judiciar;

e) incitarea publică la inițierea unui litigiu sau a unui conflict sau la amplificarea acestora, prin mijloace neconcurențiale, înșelătoare sau denigratoare la adresa altor confrăți;

f) solicitările personalizate nesolicitate și transmise potențialilor clienți prin poștă sau mijloace electronice.

4. Mijloacele de publicitate

Formele de exercitare a profesiei de avocat pot utiliza unul sau mai multe mijloace de publicitate, respectiv:

- a) amplasarea unei firme pe peretele exterior al sediului;
- b) anunțuri de publicitate potrivit statutului;
- c) anunțuri și mențiuni în anuare, directoare, platforme online, inclusiv rețele sociale;
- d) invitații, broșuri și anunțuri de participare la conferințe, colocvii etc. profesionale ori cu o componentă de specialitate juridică;
- e) corespondență profesională și cărți de vizită profesionale;
- f) pliante, afișe, bannere, înregistrări video și audio referitoare la manifestări și evenimente profesionale;
- g) domeniu de internet, bloguri și pagini proprii pe rețelele sociale;
- h) buletine informative, cuprinzând informații generale despre forma de exercitare a profesiei, activitățile acesteia, legislația și jurisprudența la nivel național, european și internațional;
- i) publicarea de articole de specialitate în reviste sau alte publicații tipărite sau online;
- j) obiecte publicitare ce pot fi distribuite, amplasate la locație, cu ocazia unor evenimente, colocvii, seminarii profesionale;
- k) aplicații pentru telefoanele mobile care permit difuzarea comunicărilor formelor de exercitare a profesiei către public;
- l) orice alte mijloace de publicitate, cu condiția respectării reglementărilor profesiei de avocat și a deontologiei profesionale.

5. Anunțurile și broșurile de prezentare

Formele de exercitare a profesiei pot publica anunțuri cu ocazia stabilirii ori a schimbării sediului profesional, a sediului secundar și/sau a biroului de lucru, precum și a modificării formelor acestora, cu ocazia promovării unui avocat în forma de exercitare a profesiei, cu ocazia organizării unui eveniment profesional și în orice alte situații permise de normele de reglementare a profesiei.

Anunțurile pot fi publicate în presă, în anuarele profesionale sau pe platformele de intermediere avocat—client ori alte platforme online și privesc activitatea formelor de exercitare a profesiei, numele/denumirea și/sau principalele domenii în care avocații își desfășoară activitatea.

Invitațiile și anunțurile de participare la întruniri și colocvii de specialitate pot menționa denumirea formei de exercitare a profesiei și baroul din care aceasta face parte, precum și datele referitoare la tematica și organizarea evenimentului.

În vederea participării la manifestările menționate, formele de exercitare a profesiei pot edita broșuri de prezentare generală, în conformitate cu normele profesionale.

Broșura de prezentare generală nu poate face referire la:

- a) numele clienților formei de exercitare a profesiei;
- b) activități care nu au legătură cu exercitarea profesiei.

Difuzarea broșurilor de prezentare de către forma de exercitare a profesiei către clienți sau public poate fi realizată numai cu condiția respectării Regulamentului general privind protecția datelor.

6. Firma

Firma trebuie să aibă dimensiunile maxime de 40 cm x 60 cm și poate fi amplasată pe suprafața exterioară a imobilului în care forma de exercitare a profesiei își are sediul profesional principal sau secundar ori biroul de lucru.

Firma cuprinde mențiunile prevăzute în anexa nr. XXII, gravate pe suport metalic.

7. Corespondența formei de exercitare a profesiei și cărțile de vizită

Corespondența formei de exercitare a profesiei și cărțile de vizită pot cuprinde:

- a) numărul de telefon, telefax, adresa de internet și adresa electronică (e-mail);
- b) indicarea sediului principal și, după caz, a sediului secundar și/sau a biroului de lucru;
- c) sigla formei de exercitare a profesiei, avizată, în prealabil, de consiliul baroului.

Cărțile de vizită profesionale ale avocatului care își desfășoară activitatea în cadrul formei de exercitare a profesiei pot cuprinde mențiunile permise corespondenței, precum și titlul de asociat, colaborator sau salarizat și, dacă este cazul, titlurile științifice și/sau profesionale dobândite în țară sau în străinătate, precum și arile de practică ale acestuia ori specializările dobândite conform legii.

8. Publicitatea online

Regulile privind publicitatea formelor de exercitare a profesiei se aplică în egală măsură și în mediul online.

8.1. Condiții privind website-urile

Formele de exercitare a profesiei pot avea propriul website, care poate cuprinde mențiuni referitoare la activitatea desfășurată, la avocații care își desfășoară activitatea în cadrul acestora, articole de specialitate, comunicări cu privire la evenimentele profesionale, date de contact și modul de realizare a corespondenței cu clienții.

Conținutul și modul de prezentare a website-ului trebuie să respecte demnitatea și onoarea profesiei, precum și secretul profesional.

Website-ul formelor de exercitare a profesiei nu poate conține legături către alte adrese de internet (linkuri) al căror conținut ar fi contrar principiilor esențiale ale profesiei de avocat. Este admisă includerea unor legături care să permită accesarea paginilor de internet ale entităților cu care sunt încheiate

convenții de conlucrare profesională avizate de consiliul baroului, ale conferințelor sau altor manifestări profesionale organizate de forma de exercitare a profesiei sau cu participarea acestora, a articolelor de specialitate juridică publicate de membrii formelor de exercitare a profesiei.

Consiliul baroului poate dispune eliminarea de îndată a mențiunilor și legăturilor ale căror conținut și formă sunt contrare principiilor esențiale ale profesiei de avocat, motivat și după convocarea deținătorului domeniului respectiv.

Website-urile formelor de exercitare a profesiei pot conține platforme de oferire directă a serviciilor de consultanță juridică, cu respectarea reglementărilor profesionale, pot avea opțiuni de aplicații mobile și orice alte instrumente de facilitare a comunicării cu potențialii clienți.

8.2. Domeniul de internet

Adresa domeniului de internet al formelor de exercitare a profesiei nu poate fi formată exclusiv din termeni generici cu referire la serviciile avocatului. Folosirea termenilor generici este permisă numai dacă este asociată cu denumirea formei de exercitare a profesiei sau cu inițialele acesteia.

8.3. Publicitatea în rețelele sociale și motoarele de căutare online

Avocații și formele de exercitare a profesiei își pot crea pagini de prezentare în rețelele sociale.

Paginile de prezentare și orice altă formă de publicitate în rețelele sociale și în motoarele de căutare online sunt permise cu condiția respectării reglementărilor și a deontologiei profesionale și a regulilor concurenței loiale.

9. Liberalități, sponsorizare și mecenat

Avocații pot face publice activitățile de responsabilitate socială, mecenat și orice liberalități făcute în interesul societății și al persoanelor vulnerabile, prin toate mijloacele de publicitate admise de statut.

Liberalitățile avocaților sunt permise exclusiv în interesul persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate, al cauzelor sociale și al unor activități culturale sau sportive de interes public.

Avocații pot aduce la cunoștința publicului aceste liberalități, cu condiția respectării prevederilor statutului.

10. Comunicarea prin intermediul mass-mediei

În raporturile sale cu mass-media, avocatul este obligat să respecte interesele clientului său, onoarea, imaginea și reputația profesiei, precum și obligațiile profesionale, prin utilizarea unor informații care corespund unor criterii obiective de verificare a veridicității.

În exercitarea mandatului avocatului sunt permise luări de poziție publice, prin mijloacele de comunicare în masă, dacă acestea nu contravin interesului clientului și dacă există permisiunea expresă din partea acestuia.

11. Controlul publicității

Mijloacele de publicitate utilizate de avocați și formele de exercitare a profesiei sunt supuse controlului consiliului baroului. În exercitarea atribuției de control, consiliul baroului poate să acționeze atât prin sesizarea oricărei persoane, cât și din oficiu. Avocatul sau forma de exercitare a profesiei supusă controlului are obligația de a pune la dispoziția consiliului toate actele și informațiile solicitate.

Nerespectarea obligațiilor prevăzute de Lege, de Statutul profesiei de avocat și de Codul deontologic referitoare la publicitatea formelor de exercitare a profesiei de avocat prin fapte săvârșite în nume propriu sau prin intermediari, în numele și pentru forma de exercitare a profesiei din care avocatul face parte, constituie abatere disciplinară gravă.

Consiliul baroului poate dispune retragerea de pe piață, fizic sau online, a mijloacelor publicitare, total sau parțial (doar anumite mențiuni), ce încalcă principiile profesiei de avocat sau dispozițiile prevăzute de Legea nr. 51/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de Statutul profesiei de avocat.

ACTE ALE UNIUNII NAȚIONALE A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

HOTĂRÂRE

pentru modificarea anexei nr. XXXI la Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011

Având în vedere necesitatea simplificării documentației privitoare la recunoașterea calificărilor profesionale, atât în ceea ce privește tipul documentelor, cât și forma acestora, precum și necesitatea eliminării oricărei distorsiuni în activitatea de recunoaștere a titlului profesional de avocat,

având în vedere dispozițiile art. 13 și ale art. 90—105 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

văzând dispozițiile Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 243 din 10—11.03.2022 privind aprobarea Regulamentului privind recunoașterea calificării profesionale a avocaților din statele membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori din Confederația Elvețiană, pentru a profesa în România sub titlul profesional din statul de origine sau pentru admiterea în profesia de avocat și practicarea acesteia sub titlul profesional din România,

având în vedere că pentru avocații din statele care nu aparțin Uniunii Europene, Spațiului Economic European sau Confederației Elvețiene există convenții bilaterale încheiate de Uniunea Națională a Barourilor din România (U.N.B.R.) cu organismul profesional similar din state din care provin avocații care solicită exercitarea profesiei de avocat în România, iar, în lipsa acestora, există recunoașteri reciproce ale calificărilor profesionale bazate pe documente oficiale care atestă practici bilaterale privind existența și limitele reciprocității,

având în vedere Recomandarea (UE) 2022/554 a Comisiei Europene din 5 aprilie 2022, prin care statele membre sunt încurajate să aplice o abordare flexibilă în ceea ce privește tratarea profesioniștilor care intră pe teritoriul lor și care beneficiază de protecție temporară în ceea ce privește recunoașterea și atestarea calificărilor profesionale,

în temeiul art. 63 alin. (1) lit. e) și al art. 65 lit. a)—c) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare *Lege*),

ținând cont de Hotărârea Congresului avocaților nr. 4 din 25—26 iunie 2021 privind mandatarea U.N.B.R. ca în perioada dintre congrese să îndeplinească atribuția prevăzută la art. 63 alin. (1) lit. e) din *Lege*, urmând ca hotărârile Consiliului U.N.B.R. să fie supuse ratificării Congresului imediat următor,

Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România, întrunit în ședința din 16 iunie 2022, h o t ă r ă ș t e:

Art. I. — Anexa nr. XXXI la Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 898 din 19 decembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. II. — Prezenta hotărâre va fi supusă ratificării Congresului avocaților.

Art. III. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se comunică membrilor Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România și barourilor.

Art. IV. — Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 898 din 19 decembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările aduse prin prezenta hotărâre, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Președintele Uniunii Naționale a Barourilor din România,
Traian-Cornel Briciu

București, 16 iunie 2022.
Nr. 259.

METODOLOGIE

de atestare a calificării de avocat pentru înscrierea în tabloul unui barou din România în situațiile prevăzute de art. 13 și în cap. VII din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat”

TITLUL I

Recunoașterea calificării profesionale a avocaților din statele membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori din Confederația Elvețiană, pentru a profesa în România sub titlul profesional din statul de origine sau pentru admiterea în profesia de avocat și practicarea acesteia sub titlul profesional din România

CAPITOLUL I**Dispoziții generale**

Art. 1. — (1) Avocatul cu drept de exercitare a profesiei, înscris în profesia de avocat într-un stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori în Confederația Elvețiană, poate solicita certificarea recunoașterii calificării profesionale și înscrierea în Tabloul special al avocaților străini dintr-un barou din România, sub titlul de avocat pe care l-a dobândit în statul membru de origine, printr-o cerere-tip, prevăzută la anexa nr. 1.

(2) Distinct, avocatul cu drept de exercitare a profesiei, înscris în profesia de avocat într-un stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori în Confederația Elvețiană, poate solicita recunoașterea calificării profesionale în vederea admiterii în profesia de avocat în România și a practicării acesteia sub titlul profesional din România, în condițiile stabilite de Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare *Legea nr. 200/2004*), și Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare *Legea nr. 51/1995*), pentru acordarea titlului profesional de avocat în România. Cererea-tip prin care se solicită recunoașterea calificării profesionale în vederea admiterii în profesia de avocat în România și a practicării acesteia sub titlul profesional din România, în condițiile art. 96 alin. (2) din Legea nr. 51/1995, este prevăzută la anexa nr. 2.

Art. 2. — Aprobarea cererilor menționate la art. 1 se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 51/1995, prin parcurgerea a două etape: etapa de informare și etapa de evaluare.

CAPITOLUL II**Etapa de informare**

Art. 3. — (1) Pentru certificarea recunoașterii titlului profesional de avocat și autorizarea înscrierii în Tabloul special al avocaților străini dintr-un barou din România, sub titlul profesional din statul membru de origine, a unei persoane care este autorizată să desfășoare activitățile profesionale sub titlul corespunzător profesiei de avocat, dobândit într-un stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori în Confederația Elvețiană, este suficientă atestarea, de către baroul/autoritatea profesională în care acea persoană este înscrisă, că aceasta are dreptul de a exercita profesia de avocat într-un stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori în Confederația Elvețiană.

(2) Pentru admiterea în profesia de avocat în România și practicarea acesteia sub titlul profesional din România, avocatul autorizat să desfășoare activitățile profesionale sub titlul profesional corespunzător profesiei de avocat, dobândit într-un stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori în Confederația Elvețiană și care declară că își exercită în mod permanent activitatea pe teritoriul României, trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 12 alin. (1) și art. 96 alin. (2) din Legea nr. 51/1995.

Art. 4. — (1) Pentru recunoașterea calificării profesionale în vederea autorizării înscrierii, sub titlul profesional din statul membru de origine, în Tabloul special al avocaților străini ținut de barourile din România și, respectiv, pentru admiterea cererii de admitere în profesia de avocat în România și de practicarea a acesteia sub titlul profesional din România, solicitantul adresează Uniunii Naționale a Barourilor din România (U.N.B.R.) cererea-tip corespunzătoare, conformă anexelor la prezenta metodologie, însoțită de actele care dovedesc îndeplinirea condițiilor legale menționate la art. 1.

(2) Cererea și actele care dovedesc îndeplinirea condițiilor de recunoaștere a calificării profesionale ori pentru înscrierea într-un barou din România pot fi transmise prin intermediul poștei electronice, serviciilor poștale sau de curierat ori prin intermediul Punctului de contact unic electronic (denumit în continuare *PCUe*), conform art. 37³ alin. (8) din Legea nr. 200/2004.

Art. 5. — Lista documentelor care trebuie să însoțească cererea, precum și modul de organizare a examenului, tematica și bibliografia pentru susținerea examenului se afișează la sediul U.N.B.R. și se publică pe pagina de internet a acesteia. Data și locul organizării examenului se afișează la sediul U.N.B.R. și se publică pe pagina de internet a acesteia cu cel puțin 60 de zile înainte de data stabilită pentru examen.

CAPITOLUL III**Etapa de evaluare**

Art. 6. — Comisia permanentă a U.N.B.R. îndeplinește următoarele atribuții:

a) verificarea îndeplinirii condițiilor în vederea recunoașterii calificării profesionale de avocat;

b) verificarea îndeplinirii condițiilor în vederea avizării înscrierii într-un barou din România, potrivit solicitării adresate conform art. 4 alin. (1);

c) evidența și monitorizarea efectuării stagiului de 3 ani în domeniul practicării dreptului românesc în profesia de avocat;

d) organizarea și validarea examenului de verificare a cunoștințelor profesionale.

Art. 7. — (1) După data depunerii cererii de către solicitant, verificarea îndeplinirii condițiilor legale în vederea recunoașterii calificării profesionale de avocat se realizează în proxima ședință a Comisiei permanente a U.N.B.R., dacă cererea a fost înregistrată cu cel puțin 20 de zile înainte de data planificată a ședinței. În cuprinsul cererii, solicitantul își exprimă și opțiunea de a fi înscris în Tabloul special al avocaților străini sub titlul profesional deținut în statul de origine. Recunoașterea titlului profesional de avocat se finalizează prin emiterea autorizării pe baza căreia solicitantul va solicita baroului indicat în cererea prevăzută la art. 1 alin. (1) înscrierea în Tabloul special al avocaților străini, în care se menționează titlul profesional deținut în statul de origine. Baroul va face aplicarea prevederilor art. 93 și art. 97—102 din Legea nr. 51/1995.

(2) Dacă se solicită și admiterea în profesia de avocat în România și practicarea acesteia și sub titlul profesional din

România, cererea va menționa expres și opțiunea solicitantului pentru efectuarea unui stagiului de 3 ani în domeniul dreptului românesc sau, respectiv, pentru susținerea unui examen de verificare a cunoștințelor profesionale. Cererea va fi însoțită de documentele menționate în anexa nr. 2. În acest caz, Comisia permanentă a U.N.B.R. se va pronunța printr-un aviz conform, care va cuprinde și autorizarea înscrierii petentului în Tabloul special al avocaților străini, în care se menționează titlul profesional din statul de origine și, după caz, mențiunea privind opțiunea solicitantului de a efectua stagiul sau de a susține un examen, potrivit prevederilor art. 94 alin. (2) din Legea nr. 51/1995.

(3) Solicitantul va depune dovada plății taxei de examinare a cererii la eliberarea certificării și autorizării înscrierii în Tabloul special al baroului sub titlul profesional din statul de origine ori, respectiv, la eliberarea avizului conform. Cuantumul taxei de examinare a cererii și al taxei de înscriere la examenul de verificare a cunoștințelor prevăzut de art. 94 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 și condițiile de plată se stabilesc prin decizie de către Comisia permanentă a U.N.B.R.

(4) În cazul în care se apreciază ca fiind necesare, se pot depune sau, după caz, solicita și alte informații/documente relevante privind îndeplinirea condițiilor prevăzute de legea română pentru înscrierea în barou.

Art. 8. — În cadrul procedurii de soluționare a cererii de recunoaștere a titlului profesional specific profesiei de avocat, U.N.B.R. poate solicita copii legalizate ale documentelor numai în cazul în care există îndoieli justificate și atunci când este strict necesar.

Art. 9. — În cazul în care există îndoieli justificate asupra documentelor prevăzute în anexa nr. 1, U.N.B.R. poate solicita informații autorităților competente din statul de origine, prin intermediul Sistemului de informare al Pieței interne (denumit în continuare *IMI*), în condițiile art. 35 din Legea nr. 200/2004.

Art. 10. — (1) Rezultatul verificării îndeplinirii condițiilor legale în vederea recunoașterii calificării profesionale de avocat și eliberarea certificării recunoașterii/autorizării înscrierii în Tabloul special al baroului/avizului conform pentru înscrierea în Tabloul special al baroului se comunică solicitantului în scris, prin intermediul poștei electronice sau, după caz, al PCUe, afară de cazul în care acesta solicită în mod expres comunicarea prin intermediul serviciilor poștale. Comunicarea se face în termen de 15 zile de la emitere și produce efecte de la data comunicării. În caz de admitere a solicitării, un exemplar al certificării recunoașterii/autorizării înscrierii în Tabloul special al baroului/avizului conform pentru înscrierea în Tabloul special al baroului, împreună cu copiile actelor depuse de solicitant, se comunică baroului respectiv.

(2) În cazul în care, prin cererea-tip prevăzută la art. 4, solicitantul a optat pentru susținerea examenului de verificare a cunoștințelor profesionale, acestuia i se comunică disciplinele din care va fi examinat.

Art. 11. — (1) În cazul în care solicitantul, prin cererea-tip prevăzută la art. 4 alin. (1), optează pentru efectuarea stagiului, în termen de 30 de zile de la comunicarea rezultatului verificării îndeplinirii condițiilor legale de recunoaștere a calificării profesionale și/sau al cererii de admitere în profesia de avocat din România, acesta depune, la baroul în care a solicitat să fie înscris, avizul conform eliberat de Comisia permanentă a U.N.B.R., precum și acordul scris atât al formei de exercitare a profesiei la care se va efectua stagiul în domeniul dreptului românesc, cât și al avocatului care acceptă atribuțiile de îndrumător al solicitantului pe durata stagiului.

(2) Cerința prevăzută la alin. (1) se consideră îndeplinită și în cazul în care acordul este întocmit în format electronic, având o semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat calificat, conform normelor legale aplicabile.

Art. 12. — Condițiile colaborării dintre solicitant și îndrumător vor forma obiectul unei convenții de îndrumare între părți, care va fi depusă la barou. Pe parcursul stagiului, solicitantul are toate

drepturile și obligațiile prevăzute de legea română, inclusiv dreptul de a primi o remunerație corespunzătoare activității desfășurate.

Art. 13. — Pe parcursul efectuării stagiului, îndrumătorul va efectua evaluări preliminare din șase în șase luni, cu respectarea prevederilor art. 103 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 51/1995. Solicitantul va depune la U.N.B.R. dovada îndeplinirii efective a stagiului, ce va consta într-un raport scris al îndrumătorului, avizat de forma de exercitare a profesiei în cadrul căreia a fost efectuat stagiul. Raportul va cuprinde datele și informațiile prevăzute de art. 103 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 51/1995.

CAPITOLUL IV

Organizarea examenului de verificare a cunoștințelor profesionale

Art. 14. — Examenul de verificare a cunoștințelor profesionale de drept românesc se organizează anual de către U.N.B.R. și constă într-o evaluare scrisă, sub forma unui test-grilă din următoarele domenii: legislația privind profesia de avocat, drept civil, drept penal, drept procesual civil, drept procesual penal.

Art. 15. — Examenul se desfășoară pe baza unui regulament de examen adoptat de Consiliul U.N.B.R. Examenul de verificare a cunoștințelor profesionale se desfășoară în limba română.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 16. — Admiterea cererii de primire în profesia de avocat din România și recunoașterea dreptului de a exercita profesia de avocat cu titlul profesional din România se acordă, prin decizie a Comisiei permanente a U.N.B.R., candidatului declarat admis la examenul pentru verificarea cunoștințelor profesionale sau solicitantului care a făcut dovada îndeplinirii stagiului.

Art. 17. — (1) Decizia privind acordarea dreptului de a exercita profesia de avocat în România se emite individual, în format electronic, și este semnată cu semnătură electronică calificată, în condițiile legii. La cererea expresă a solicitantului, ordinul poate fi emis în format letric.

(2) Solicitantul căruia i s-a recunoscut calificarea profesională și dreptul de a exercita profesia de avocat cu titlul profesional din România dobândește calitatea de membru al baroului și va fi înscris în Tabloul avocaților, cu respectarea prevederilor art. 21 și 23 din Legea nr. 51/1995.

Art. 18. — Comisia permanentă a U.N.B.R. și decanii barourilor asigură comunicarea și punerea în aplicare a prezentului titlu, în condițiile prevăzute de Legea nr. 51/1995 și de Statutul profesiei de avocat.

TITLUL II

Recunoașterea și atestarea calificării profesionale pentru avocații care provin din alte state decât cele membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori din Confederația Elvețiană

CAPITOLUL I

Etapa de informare

Art. 1. — Scrisoarea adresată de către solicitant Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită în continuare *U.N.B.R.*, se transmite secretariatului general al U.N.B.R., care va furniza datele cu privire la: cererea-tip de solicitare a accesului la profesie, lista documentelor care trebuie să însoțească cererea. Dacă se solicită și primirea în profesia de avocat din România, U.N.B.R. va furniza solicitantului și tematica și bibliografia orientativă pentru examenul de verificare a cunoștințelor de drept românesc și de limbă română.

CAPITOLUL II

Etapa de evaluare

Art. 2. — (1) Solicitantul va depune Cererea privind accesul la profesia de avocat (formular-tip), în care sunt menționate expres și documentele ce se anexează acesteia. Cererea va menționa, dacă este cazul, convenția bilaterală încheiată de U.N.B.R. cu organismul profesional similar din statul din care provine solicitantul, iar, în lipsa acesteia, se vor depune documente oficiale care să ateste existența și limitele reciprocității. În cerere se va face precizarea opțiunii solicitantului în legătură cu:

a) efectuarea unui stagiu de adaptare în profesia de avocat din România pe o perioadă de 3 ani;

b) susținerea unui examen de verificare a cunoștințelor de drept românesc și de limbă română, dacă se atestă documentar absolvirea unei facultăți de drept care include în programa curriculară studiul dreptului românesc.

(2) Documentele ce se anexează cererii sunt următoarele:

a) două fotografii tip legitimație;

b) curriculum vitae — original, semnat;

c) pașaport — fotocopie;

d) certificatul (atestatul) organismului profesional ori al autorității publice din statul al cărui cetățean este solicitantul sau, după caz, unde acesta își are domiciliul ori sediul profesional, cu legalizarea în original efectuată în statul respectiv și cu traducerea autorizată (efectuată de un notar public din România), ambele prezentate în termen de 3 luni de la data eliberării lor;

e) diploma emisă de o universitate sau de un colegiu universitar, prin care se certifică încheierea de către titular a unui ciclu de studii superioare cu durata minimă de 3 ani, în copie legalizată, cu legalizarea în statul respectiv și cu traducerea autorizată (efectuată de un notar public din România), ambele prezentate în termen de 3 luni de la data eliberării lor;

f) certificatul de onorabilitate eliberat de autoritățile profesionale competente sau declarație dată în fața unei autorități competente din statul de origine ori de proveniență al solicitantului, în copie legalizată, cu legalizarea în original efectuată în statul respectiv și cu traducerea autorizată (efectuată de un notar public din România), ambele prezentate în termen de 3 luni de la data eliberării lor;

g) declarația expresă a solicitantului că nu se află în niciunul dintre cazurile de nedemnitare și incompatibilitate prevăzute la art. 14 și 15 din Legea nr. 51/1995;

h) declarație pe propria răspundere, dată în fața notarului public din România, reprezentând angajamentul de a nu desfășura alte activități în afara celei de avocat, care sunt incompatibile cu exercitarea profesiei de avocat în România;

i) dacă este cazul, indicarea perioadei și a formei în care a exercitat profesia de avocat în România, anterior depunerii cererii.

(3) Documentele prevăzute la alin. (2) lit. c)—f) pot fi înlocuite cu Pașaportul European al Calificărilor pentru Refugiați, care include recomandarea pentru accesul la exercitarea profesiei de avocat pe teritoriul României, eliberat potrivit Ordinului ministrului educației nr. 3.691/2022 pentru modificarea Metodologiei de recunoaștere și echivalare a actelor de studii de nivel preuniversitar obținute în străinătate, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.630/2018, și pentru adoptarea unor măsuri privind recunoașterea calificărilor persoanelor care beneficiază de o formă de protecție internațională pe teritoriul României.

(4) În cazul în care solicitantul optează pentru efectuarea unui stagiu de adaptare în profesia de avocat, cererea va fi însoțită de acordul scris atât al formei de exercitare a profesiei la care se va efectua stagiul în domeniul dreptului românesc, cât și al avocatului care acceptă atribuțiile de îndrumător al solicitantului pe durata stagiului.

(5) Îndrumătorii de stagiu vor fi atestați anual de către barouri, pe baza opțiunii acestora și a activității lor profesionale.

(6) Lista îndrumătorilor de stagiu atestați va fi publicată pe pagina web a U.N.B.R. (www.unbr.ro).

(7) Condițiile colaborării dintre solicitant și îndrumător vor face obiectul unui contract între aceștia, care va respecta modelul prevăzut în anexa nr. IX la Statutul profesiei de avocat. Contractul se comunică, în copie, către U.N.B.R.

(8) Pe durata stagiului de adaptare, îndrumătorul va efectua evaluări preliminare la fiecare 6 luni, precum și o evaluare finală la încheierea acestuia, care constituie condiții pentru păstrarea de către solicitant a calității de membru al baroului în care s-a înscris ca avocat stagiar. Evaluările preliminare și evaluarea finală vor fi depuse la secretariatul general al U.N.B.R., prin grija solicitantului.

(9) Nedepunerea în termen a evaluărilor preliminare va fi urmată de atenționarea în scris atât a solicitantului, cât și a îndrumătorului de stagiu.

(10) Procedura de avizare a înscrierii în barou se finalizează prin aprobarea/respingerea eliberării unui aviz conform de către Comisia permanentă a U.N.B.R.

Art. 3. — (1) În cazul în care solicitantul optează pentru susținerea unui examen de verificare a cunoștințelor de drept românesc și de limbă română, cererea va fi urmată de programarea solicitantului în vederea susținerii probei de cunoștințe profesionale, în baza plății de către acesta a taxei de examinare, stabilită de U.N.B.R. și comunicată solicitantului prin grija secretariatului general al U.N.B.R.

(2) Proba de examinare a cunoștințelor profesionale va consta dintr-o evaluare orală, precum și dintr-o evaluare scrisă sub forma unui test-grilă cu câte 3 grupe de subiecte din domeniile de drept prevăzute în Regulamentul privind examenul de verificare a cunoștințelor de drept românesc și de limbă română, aprobat de Consiliul U.N.B.R.

(3) Comisia de evaluare va cuprinde avocații desemnați de Comisia permanentă a U.N.B.R. și poate cuprinde și cadre didactice universitare din domeniile de examinare.

(4) Comisia de evaluare, ținând seama de tematica și de bibliografia orientativă, va elabora biletele cu subiectele de evaluare orală, din care solicitantul va extrage un bilet, precum și grila de evaluare scrisă.

(5) Nota minimă de promovare a probei de aptitudini este 7 (șapte). Notele sunt de la 1 (unu) la 10 (zece).

(6) Comisia de evaluare întocmește un proces-verbal care se va atașa, împreună cu testul-grilă completat de candidat și cu catalogul cuprinzând nota acordată în urma examinării orale, documentelor anexate cererii de solicitare a accesului la profesie. În baza acestui document se încheie procedura de examinare a cererii.

CAPITOLUL III

Etapa înscrierii în tabloul avocaților unui barou

Art. 4. — Pe baza avizului conform emis de Comisia permanentă a U.N.B.R., solicitantul va depune la baroul în care i s-a aprobat înscrierea:

a) cererea de înscriere în tabloul baroului;

b) jurământul profesional scris, cu textul prevăzut de Legea nr. 51/1995;

c) atestatul de asigurare profesională, conform Legii nr. 51/1995 (copie, cu legalizarea în original);

d) dovada achitării taxei de înscriere în tabloul baroului.

Art. 5. — La finalizarea stagiului de adaptare în profesia de avocat sau, după caz, pe baza procesului-verbal întocmit de comisia de evaluare care a procedat la examinarea aptitudinilor profesionale de aplicare a dreptului românesc și a cunoașterii limbii române, Consiliul U.N.B.R. va emite decizia de primire în profesia de avocat.

Art. 6. — Cererile formulate de solicitant în baza prezentului titlu se vor redacta conform modelelor prevăzute în anexele nr. 1 și nr. 2.

Nr. de înregistrare data

CERERE**de recunoaștere și avizare a titlului profesional de avocat pentru înscrierea în Tabloul special al avocaților străini al baroului**I. Subsemnatul
(numele, inițiala tatălui, prenumele)fiul/fiica lui și al născut în la data de,
domiciliat în

(str. nr., bl., sc., et., ap., județul, sectorul, localitatea)

țara, codul numeric personal, legitimat prin,
eliberat de, telefon/fax:, e-mail:

autorizat să exercită profesia de avocat în,

prin prezenta solicit recunoașterea titlului profesional de avocat obținut în* și autorizarea înscrierii în
Tabloul special al avocaților străini care exercită profesia sub titlul profesional din statul de origine, al barouluiII. Anexez certificatul (atestatul) organismului profesional/autorității competente pentru profesia de avocat**, cu legalizarea
în original efectuată în statul de origine și cu traducere autorizată (efectuată de un notar public din România), ambele prezentate
în termen de 3 luni de la data eliberării lor***.III. Menționez că solicit să mi se aplice/să nu mi se aplice dispozițiile art. 13. alin. (2) din Legea nr. 51/1995 pentru
organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare.IV. Sunt de acord ca, după comunicarea soluției date cererii de față, să achit taxa de examinare în vederea emiterii
certificării/autorizării înscrierii în Tabloul special al baroului/avizului conform și să prezint documentul respectiv la înscrierea în
barou, în condițiile [a se completa, după caz: titlul I sau titlul II al Metodologiei de atestare a calificării de avocat pentru înscrierea
în tabloul unui barou din România în situațiile prevăzute de art. 13 și în cap. VII din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și
exercitarea profesiei de avocat, prevăzută în anexa nr. XXXI la Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului
Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011, cu modificările și completările ulterioare], pentru a profesia în România sub
titlul profesional din statul de origine sau pentru admiterea în profesia de avocat și practicarea acesteia sub titlul profesional din
România.

Data

Semnătura

* Se menționează statul de origine.

** Din statul de origine.

*** În cazul avocaților din statele în care se aplică Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind
recunoașterea calificărilor profesionale (*Directiva calificărilor profesionale*), cerința privind traducerea și legalizarea documentelor nu se aplică. În acest caz,
U.N.B.R. poate solicita autorităților competente din statul de origine date privind cererile depuse de solicitanți, prin sistemul IMI (Internal Market Information
System/Sistemul de informare a pieței interne).În cazul avocaților din statele în care nu se aplică Directiva calificărilor profesionale se vor depune și documente oficiale care să ateste existența și limitele
reciprocității.

Nr. de înregistrare data

CERERE**de avizare/atestare a calificării de avocat pentru înscrierea în tabloul baroului
și pentru eliberarea avizului conform de exercitare a profesiei în România**I. Subsemnatul
(numele, inițiala tatălui, prenumele)fiul/fiica lui și al născut în la data de,
domiciliat în

(str. nr., bl., sc., et., ap., județul, sectorul, localitatea)

țara, codul numeric personal, legitimat prin,
eliberat de, telefon/fax:, e-mail:solicit recunoașterea calificării în profesia de avocat/autorizarea înscrierii în Tabloul special al avocaților străini cu
menționarea titlului profesional din statul membru de origine și avizarea cererii de primire în profesia de avocat din România.Menționez că după înscrierea în tabloul special al baroului voi desfășura în România activități profesionale cu caracter
permanent, efectiv și cu regularitate, sub titlul profesional din statul membru de origine.Menționez că solicit să mi se aplice/să nu mi se aplice dispozițiile art. 13 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea
și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

II. Anexez următoarele documente*:

1. curriculum vitae — original, semnat;

2. fotografie tip pașaport;

3. pașaport — fotocopie;

4. certificatul (atestatul) organismului profesional sau al autorității competente pentru profesia de avocat din statul de
origine în care este înscris solicitantul, cu legalizarea în original efectuată în statul respectiv și cu traducere autorizată (efectuată
de un notar public din România), ambele prezentate în termen de 3 luni de la data eliberării lor;

5. diploma emisă de o universitate sau de un colegiu universitar prin care se certifică încheierea de către titular a unui ciclu de studii superioare cu durata minimă de 3 ani, în copie legalizată, cu legalizarea în original efectuată în statul respectiv și cu traducere autorizată (efectuată de un notar public din România), ambele prezentate în termen de 3 luni de la data eliberării lor;

6. certificat de onorabilitate eliberat de autoritățile profesionale competente sau declarație dată în fața unei autorități competente din statul de origine al solicitantului, în copie legalizată, cu legalizarea în original, efectuată în statul de origine și cu traducere autorizată (efectuată de un notar public din România), ambele prezentate în termen de 3 luni de la data eliberării lor;

7. declarație pe propria răspundere dată la un notariat din România, reprezentând angajamentul de a nu desfășura alte activități în afara celei de avocat ori compatibile cu exercitarea profesiei de avocat în România;

8. precizarea în scris (distinctă) a opțiunii pentru:

a) efectuarea unui stagiu de adaptare de 3 ani;

b) susținerea unui examen de verificare a cunoștințelor de drept românesc.

III. În ipoteza în care mi se comunică avizarea/atestarea calificării, sunt de acord să achit taxa pentru eliberarea de către Comisia permanentă a U.N.B.R. a avizului conform și să procedez la înscrierea în tabloul unui barou, conform [a se completa, după caz: titlul I sau titlul II al Metodologiei de atestare a calificării de avocat pentru înscrierea în tabloul unui barou din România în situațiile prevăzute de art. 13 și în cap. VII din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, prevăzută în anexa nr. XXXI la Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011, cu modificările și completările ulterioare], pentru a profesia în România sub titlul profesional din statul de origine și, ulterior, admiterea în profesia de avocat și practicarea acesteia sub titlul profesional din România.

Data

Semnătura

* În cazul avocaților din statele în care se aplică Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale (*Directiva calificărilor profesionale*), cerința privind traducerea și legalizarea documentelor nu se aplică. În acest caz, U.N.B.R. poate solicita autorităților competente din statul de origine date privind cererile depuse de solicitanți, prin sistemul IMI (Internal Market Information System/Sistemul de informare a pieței interne).

În cazul avocaților din statele în care nu se aplică Directiva calificărilor profesionale se vor depune și documente oficiale care să ateste existența și limitele reciprocității.

NOTE:

1. În ceea ce privește pct. 7 din cerere, cerința documentului notarial nu se aplică pentru solicitanții care dețin calitatea de avocat în statele Uniunii Europene.

2. Documentele de la pct. 3—6, când este cazul, pot fi înlocuite de pașaportul european al calificărilor pentru refugiați, care include recomandarea pentru accesul la exercitarea profesiei de avocat pe teritoriul României, eliberat potrivit Ordinului ministrului educației nr. 3.691/2022 pentru modificarea Metodologiei de recunoaștere și echivalare a actelor de studii de nivel preuniversitar obținute în străinătate, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.630/2018, și pentru adoptarea unor măsuri privind recunoașterea calificărilor persoanelor care beneficiază de o formă de protecție internațională pe teritoriul României.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****privind modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995
pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — La articolul 14 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 mai 2018, cu modificările și completările ulterioare, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) cel condamnat prin hotărâre judecătorească definitivă la pedeapsa închisorii de un an sau mai mare pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni, infracțiune pedepsită cu pedeapsa închisorii având un minim special de cel puțin un an și reprezentând infracțiune contra vieții, infracțiune contra patrimoniului, infracțiune contra înfăptuirii justiției, infracțiune de corupție sau de serviciu, infracțiune de fals, infracțiune care aduce atingere unor relații privind conviețuirea socială, infracțiune contra securității naționale sau o infracțiune de genocid, contra umanității și de război, dacă până la data verificării stării de nedemnitare nu a intervenit reabilitarea, amnistia postcondamnatorie sau dezincriminarea faptei;”.

Art. II. — Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 mai 2018, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificarea adusă prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR,
CIPRIAN-CONSTANTIN ȘERBAN

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ALINA-ȘTEFANIA GORGHIU

București, 11 ianuarie 2023.
Nr. 32.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET****pentru promulgarea Legii privind modificarea art. 14 lit. a)
din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea
profesiei de avocat**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (3) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 11 ianuarie 2023.
Nr. 49.

ACTE ALE UNIUNII NAȚIONALE A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

HOTĂRÂRE**pentru modificarea Statutului profesiei de avocat,
adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011**

În temeiul art. 63 alin. (1) lit. e) și al art. 65 lit. a), b) și c) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare *Lege*),

ținând cont de Hotărârea Congresului avocaților nr. 4/17—18 iunie 2022 privind mandatarea Uniunii Naționale a Barourilor din România (*U.N.B.R.*), ca în perioada dintre congrese să îndeplinească atribuția prevăzută la art. 63 alin. (1) lit. e) din *Lege*, urmând ca hotărârile Consiliului U.N.B.R. să fie supuse ratificării Congresului imediat următor,

având în vedere necesitatea corelării textului art. 31 alin. (1) din Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011, cu modificările și completările ulterioare (denumit în continuare *Statut*), cu noua numerotare a articolelor din Legea nr. 51/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la ultima republicare art. 25 devenind art. 24,

observând că se impune modificarea prevederilor în vigoare ale art. 51 alin. (3) din Statut („Consiliul baroului decide în toate cazurile după ascultarea avocatului în cauză.”) pentru următoarele motive:

— în practică, aceste prevederi conduc la imposibilitatea luării deciziilor ca urmare a neprezentării avocatului convocat, astfel că se impune instituirea obligativității convocării în vederea ascultării cu ocazia suspendării din profesie, nu a ascultării efective;

— ascultarea avocatului în cazul prevăzut la art. 49 lit. c) din Statut (suspendarea avocatului care înregistrează restanțe la plata taxelor și contribuțiilor mai mari de 3 luni) este contrară art. 55 alin. (2) lit. n) din *Lege*, având în vedere că acesta prevede numai avertizarea acestuia despre neplată;

— ascultarea avocatului în cazul prevăzut la art. 49 lit. d) din Statut (suspendarea la cererea avocatului) este inutilă și nu face decât să încarce ședințele Consiliului Baroului,

Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România, întrunit în ședința din 9—10 septembrie 2022, h o t ă r ă ș t e:

Art. I. — Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 898 din 19 decembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 31, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 31. — (1) În aplicarea art. 24 alin. (1) din *Lege*, consiliul baroului nu poate emite din oficiu decizia de trecere în tabloul avocaților incompatibili fără ascultarea avocatului.”

2. La articolul 51, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Consiliul baroului decide în cazurile prevăzute de art. 49 alin. (1) lit. a) și b) după convocarea avocatului în cauză în

vederea ascultării acestuia. Lipsa nejustificată a avocatului la data indicată în convocare nu împiedică luarea măsurii.”

Art. II. — Prezenta hotărâre va fi supusă ratificării Congresului avocaților.

Art. III. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se comunică membrilor Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România și barourilor.

Art. IV. — Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 898 din 19 decembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările aduse prin prezenta hotărâre, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Președintele Uniunii Naționale a Barourilor din România,
Traian-Cornel Briciu

București, 10 septembrie 2022.
Nr. 281.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

51948493463924

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 mai 2018, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 28 se introduce un nou articol, art. 281, cu următorul cuprins:

„Art. 281. — (1) În exercitarea profesiei, avocatul are dreptul de a obține datele cu caracter personal necesare îndeplinirii atribuțiilor legale de asigurare a accesului justițiabilului la justiție într-un termen rezonabil și de acordare a asistenței juridice.

(2) Aceste informații nu pot fi utilizate decât în scopul pentru care au fost cerute, fiind interzisă, sub sancțiunile prevăzute de lege, divulgarea lor către terțe persoane sau utilizarea lor pentru crearea unei baze de date personale.”

2. După articolul 59 se introduce un nou articol, art. 591, cu următorul cuprins:

„Art. 591. — (1) Instituțiile cu atribuții privind evidența persoanelor au obligația ca la cererea U.N.B.R., formulată în baza solicitării unui avocat, să comunice datele cu caracter personal înregistrate în Registrul național de evidența persoanelor necesare îndeplinirii atribuțiilor legale de asigurare a accesului justițiabilului la justiție într-un termen echitabil și de acordare a asistenței juridice.

(2) Dreptul de a obține date cu caracter personal înregistrate în Registrul național de evidența persoanelor necesare îndeplinirii atribuțiilor legale îl au și barourile, respectiv Casa de Asigurări a Avocaților, pentru întocmirea și actualizarea tabloului avocaților, gestionarea fondului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.

(3) Prelucrarea datelor cu caracter personal de către toate entitățile implicate în activitățile reglementate de prezenta lege se efectuează cu respectarea Regulamentului (UE) nr. 679/2016 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și a altor acte normative incidente din domeniul protecției datelor personale.”

3. La articolul 60, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

„(3) Mandatele membrilor Consiliului U.N.B.R., Comisiei permanente a U.N.B.R., Comisiei centrale de cenzori și Comisiei centrale de disciplină încetează la data alegerii noilor membri.”

4. La articolul 81, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 81. — (1) Pentru asistența judiciară acordată, avocatul desemnat are dreptul la un onorariu stabilit de organul judiciar, potrivit naturii și volumului activității desfășurate, în limitele sumelor stabilite prin protocolul încheiat între U.N.B.R., Ministerul Justiției și Ministerul Public, precum și la decontarea cheltuielilor de transport dacă activitatea de asistență judiciară se desfășoară într-o altă localitate decât localitatea de domiciliu sau localitatea în care își are sediul profesional. Decontarea cheltuielilor de transport se face pe bază de documente justificative, care au înscrise prețul și data eliberării, cum ar fi: bonul de carburant, legitimațiile de călătorie, biletele de tren, biletele de avion, tichetele, documentele care fac dovada achitării taxelor plătite pe timpul și în legătură cu deplasarea.”

5. La articolul 81, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alin. (3¹) și (3²), cu următorul cuprins:

„(3¹) În situația asistenței judiciare acordate în faza urmăririi penale, dacă aceasta depășește perioada de 60 de zile, onorariul provizoriu stabilit de organul judiciar va fi plătit avocatului, urmând ca, la terminarea urmăririi penale, onorariul provizoriu să fie dedus din onorariul definitiv stabilit de organul judiciar, în baza referatului scris cu privire la prestația avocațială efectivă.

(3²) În situația în care, după încasarea onorariului provizoriu, avocatul încetează acordarea asistenței juridice anterior terminării urmăririi penale, organul judiciar dispune, în funcție de prestația avocațială efectivă, asupra onorariului convenit pentru activitatea efectivă prestată, eventualele diferențe urmând a fi restituite.”

6. La articolul 84, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Anual, onorariile pentru asistența judiciară stabilite prin protocolul încheiat între U.N.B.R., Ministerul Justiției și Ministerul Public se indexează cu rata inflației comunicată de Institutul Național de Statistică.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
CIPRIAN-CONSTANTIN ȘERBAN

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ALINA-ȘTEFANIA GORGHIU

București, 11 aprilie 2023.
Nr. 89.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**pentru promulgarea Legii privind modificarea și completarea
Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea
profesiei de avocat**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 11 aprilie 2023.
Nr. 419.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 9**

din 31 ianuarie 2023

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2)
din Legea nr. 484/2002 privind înființarea Universității „Tibiscus” din Timișoara**

Marian Enache — președinte
Mihaela Ciochină — judecător
Cristian Deliorga — judecător
Laura-Iuliana Scânteii — judecător
Gheorghe Stan — judecător
Livia Doina Stanciu — judecător
Elena-Simina Tănăsescu — judecător
Varga Attila — judecător
Valentina Bărbățeanu — magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (2) din Legea nr. 484/2002 privind înființarea Universității „Tibiscus” din Timișoara, excepție ridicată de Uniunea Fundația „Augusta” din Timișoara în Dosarul nr. 6.604/30/2017 al Tribunalului Timiș — Secția I civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 311D/2019.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 24 noiembrie 2022, în prezența reprezentanților autoarei excepției de neconstituționalitate, doamna avocat Andreea Mazalu și domnul avocat Ionuț Dojană, cu împuternicire avocațială depusă la dosar, și cu participarea reprezentantului Ministerului Public, doamna procuror Loredana Brezeanu, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când, în temeiul prevederilor art. 57 și ale art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, pentru o mai bună studiere a problemelor ce au format obiectul dezbaterii, Curtea a amânat pronunțarea pentru 15 decembrie

2022, dată la care, constatând că nu sunt prezenți toți judecătorii care au participat la dezbateri, potrivit art. 58 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 47/1992, a amânat pronunțarea pentru 31 ianuarie 2023, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 1 februarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 6.604/30/2017, **Tribunalul Timiș — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (2) din Legea nr. 484/2002 privind înființarea Universității „Tibiscus” din Timișoara**, excepție ridicată de Uniunea Fundația „Augusta” din Timișoara într-o cauză având ca obiect soluționarea unei acțiuni în revendicare.

4. În **motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține că, prin dispozițiile art. 5 din Legea nr. 484/2002, în mod nelegal, nejustificat și cu încălcarea dreptului de proprietate al autoarei excepției, s-a stabilit că Universitatea „Tibiscus” din Timișoara, nou-înființată, dispune de patrimoniu propriu, înscris în anexa ce face parte integrantă din lege, care este proprietatea universității prin efectul legii, ceea ce reprezintă o încălcare flagrantă a dreptului de proprietate ocrotit de dispozițiile art. 44 din Constituție, coroborat cu dispozițiile art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În acest sens, se arată că, în lipsa voinței juridice a proprietarului, legea nu poate lipsi de dreptul de proprietate o persoană decât în cazurile anume prevăzute,

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru modificarea și completarea Legii nr. 72/2016
privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Legea nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 5 mai 2016, cu completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 108, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Consiliul de administrație al C.A.A. este format din 9 membri, dintre care 7 avocați în activitate și 2 avocați pensionari, cu o vechime de cel puțin 15 ani în profesie, aleși de Consiliul U.N.B.R. pentru un mandat de 4 ani, care poate fi reînnoit o singură dată. Dintre aceștia, 3 membri, respectiv 2 avocați în activitate și un avocat pensionar, sunt aleși din filiala București—Ilfov și 6 membri, respectiv 5 avocați în activitate și un avocat pensionar, sunt aleși din celelalte filiale.”

2. După articolul 114 se introduce un nou articol, art. 114¹, cu următorul cuprins:

„Art. 114¹. — (1) Adunările generale ordinare, extraordinare și electivale ale filialelor C.A.A. se convoacă și se desfășoară în condițiile stabilite prin Statutul C.A.A., votul membrilor putând fi exercitat și prin mijloace electronice.

(2) În situația filialelor care au în evidență mai mult de 2.000 de membri, adunarea generală convocată se consideră legal întrunită cu participarea a cel puțin 30% din numărul total al membrilor. Cu votul majorității membrilor prezenți, se desemnează membrii Consiliului de administrație al filialei și membrii Comisiei de cenzori.

(3) În situația prevăzută la alin. (2), procesul de votare pentru desemnarea membrilor Consiliului de administrație al filialei și ai Comisiei de cenzori se poate desfășura pe parcursul mai multor zile consecutive, fără a putea depăși 7 zile în total.

(4) Mandatele membrilor Consiliului de administrație al filialei și ai Comisiei de cenzori a filialei încetează la data validării noilor membri.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
CIPRIAN-CONSTANTIN ȘERBAN

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ALINA-ȘTEFANIA GORGHIU

București, 13 aprilie 2023.
Nr. 99.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea
Legii nr. 72/2016 privind sistemul de pensii
și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 13 aprilie 2023.
Nr. 432.

PL-x nr. 182/2023
**Proiect adoptat de Senat, în
dezbatere la Camera Deputaților
(decizională)**

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

LEGE

**pentru modificarea și completarea Legii nr.72/2016 privind sistemul
de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților**

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

Articol unic.- Legea nr.72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.342 din 5 mai 2016, cu completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 37, alineatele (1) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art.37.- (1) Pensia anticipată se cuvine, cu cel mult 5 ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare, asiguraților care au realizat stagiul complet de cotizare numai în profesia de avocat.

.....
(4) Cuantumul pensiei anticipate se stabilește din cuantumul pensiei pentru limită de vârstă prin diminuarea acestuia cu un procent de 0,75% pentru fiecare lună de anticipare.”

2. La articolul 37, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin.(5), cu următorul cuprins:

„(5) Prin sintagma „luni de anticipare” se înțelege perioada cuprinsă între data acordării pensiei anticipate și data împlinirii vârstei standard de pensionare pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă, exprimată în număr de luni calendaristice întregi.”

3. La articolul 38, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art.38.- (1) La data îndeplinirii condițiilor pentru a beneficia de pensie pentru limită de vârstă, pensia anticipată se transformă, în pensie pentru limită de vârstă și se recalculează prin eliminarea diminuării aplicate și prin adăugarea perioadelor asimilate și a eventualelor stagii de cotizare realizate în perioada de anticipare și, la cererea avocatului, a perioadelor asimilate.

(2) Transformarea pensiei anticipate în pensie pentru limită de vârstă, în condițiile prevăzute la alin.(1), se face din oficiu.”

4. La articolul 38, alineatele (3) și (4) se abrogă.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat în ședința din 13 martie 2023, cu respectarea prevederilor articolului 76 alineatul (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

Alina-Ștefania Gorghiu

EXPUNERE DE MOTIVE

a propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților

Actualul articol 38 privind pensia anticipată din Legea 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților apreciem că nu întrunește toate condițiile prevăzute pentru a putea fi aplicat (stagiul de cotizare de cel puțin 40 de ani în profesie fără stagiul asimilat, posibilitatea pensionării cu 5 ani înaintea împlinirii vârstei standard, adică la 60 de ani; în situația optimistă un avocat intră în profesie la 22 de ani la care s-ar adăuga cei 40 de ani de cotizare astfel că articolul în forma actuală nu poate fi aplicat niciunui avocat de 60 de ani ci doar unor avocați care au împlinit cel puțin 62 de ani).

Pentru a înlătura ipotezele inaplicabile ale articolului menționat mai sus se propune modificarea acestuia astfel încât să fie posibilă pensionarea anticipată la vârsta de 60 de ani.

A doua propunere de modificare are în vedere înlăturarea interdicției de exercitare a profesiei, de avocat, la împlinirea vârstei de 70 de ani prin eliminarea prevederii actuale de transformare din oficiu a pensiei anticipate în pensie de retragere definitivă din profesie.

A treia modificare propusă este introducerea transformării pensiei anticipate în pensie de limită de vârstă la împlinirea condițiilor de vârstă standard, așa cum este prevăzut și în legislația sistemului public sau în legislația de pensii a notarilor, urmărindu-se egalitatea de tratament a pensionarului, din avocatură, în comparație cu alte sisteme de pensii naționale obligatorii.

A patra modificare, concepută pentru limitarea influenței negative asupra ratei de finanțare a sistemului și pentru limitarea atractivității unei astfel de pensii acordate cu reducerea vârstei standard, este o măsură preluată, de asemenea, din prevederile

sistemului public, existentă și în sistemul de pensii al notarilor, respectiv aplicarea unei diminuări de 0,75% pe lună de anticipare (echivalent cu 9% pe an de anticipare) a cuantumului pensiei în funcție de numărul de luni de anticipare, diminuare ce este eliminată la data îndeplinirii condițiilor pentru acordarea pensiei de limită de vârstă.

Astfel de modificări vor induce în sistemul de pensii a avocaților o cheltuială suplimentară, care trebuie estimată pentru a se cunoaște influența reală a asupra ratei de finanțare.

În cadrul unor scenarii estimative în ceea ce privește aplicarea prevederilor prezentei propuneri legislative realizate de Casa de Asigurări a Avocaților din România, cu referire la reducerea vârstei de pensionare cu 5 ani, vârstă minimă 60 de ani, pentru un stagiul necesar de 37 de ani diferența ratei de finanțare este de 0,88%, iar pentru un stagiul de 35 de ani de 1,48%.

Apreciem că adoptarea prezentului demers legislativ va avea un impact pozitiv în ceea ce privește desfasurarea activității de către avocați, fapt pentru care vă supunem dezbaterii și adoptării în cele două Camere ale Parlamentului, prezenta propunere legislativă.

Inițiatori:

Daniel- Catalin FENECHIU
Senator PNL

**Cristian-Augustin
NICULESCU-TAGĂRIUȘ**
Senator PNL

Septimiu BOURCEANU
Senator PNL

Ioan CUPȘA
Deputat PNL

Robert CAZANCIUȘ
Senator PSD

Vicol-Ciorbă Laura-Cătălina
Deputat PSD

Florea Oana-Consuela
Deputat PSD

Hajdu Gábor
Deputat UDMR

Parlamentul României

Senat

Inițiatorii propunerii pentru modificarea și completarea Legii nr.
72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări
sociale ale avocaților

Nr. Crt.	Nume și Prenume Parlamentar (senator sau deputat)	GRUP PARLAMENTAR	Circumscripția electorală	Semnătură
1	GURAR VIRGIL.	PTL.	DĂMBUȚA	
2	BICA DORUȘ	PNL	3 ARGES	
3	VIORZ BĂDEA	PNL	43 DIASPORA	
4	BICA Iulianu Mihail	PNL	39 Vaslui	
5	CRISTIAN CHIRTES	PNL	28 HARGH.	
6	BURBĂ ȘTEFI	PNL	1 ALBA	
7	MOȘ ARINA	PNL	5 IALOM.	
8	SCARLAT GEORGE	PNL	GALATI	

PRIM MINISTRU

Doamnă vicepreședinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

L 76/2023

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților*, inițiată de domnul senator PNL Cristian-Augustin Niculescu-Țâgârlaș împreună cu un grup de parlamentari PNL, UDMR, PSD (Bp.841/2022).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul modificării condițiilor pentru pensionarea anticipată, al introducerii unei prevederi privind transformarea pensiei anticipate în pensie pentru limită de vârstă și diminuarea cuantumului pensiei pentru fiecare lună de anticipare.

II. Observații

Având în vedere că dreptul la asigurări sociale al avocaților se exercită prin sistemul unic, propriu și autonom de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, sistem neintegrat sistemului public de pensii și totodată finanțat în integralitate din fonduri proprii constituite în conformitate cu prevederile art. 11 din *Legea nr. 72/2016*¹, precizăm faptul că măsurile propuse prezintă o chestiune de oportunitate.

De asemenea, semnalăm faptul că la pct. 3 din inițiativa legislativă cu privire la modificarea art. 38 alin. (1) din *Legea nr. 72/2016*, s-a făcut de două ori referire la „*perioade asimilate*”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere obiectul de reglementare, **Parlamentul va decide asupra oportunității adoptării acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Nicolae IONEL GIUCĂ
PRIM-MINISTRU

Doamnei senator **Alina-Ștefania GORGHIU**
Vicepreședintele Senatului

¹ ART. 11

Structura veniturilor sistemului cuprinde:

- a) contribuții lunare obligatorii ale fiecărui avocat înscris în barou, cu drept de exercițiu al profesiei, stabilite periodic de Consiliul U.N.B.R. - la propunerea Consiliului de administrație al C.A.A. - pentru acoperirea nevoilor de plată ale sistemului;
- b) contribuții lunare facultative ale fiecărui avocat înscris în barou, cu drept de exercițiu al profesiei, în cuantumul și în condițiile stabilite prin contractul dintre asigurător și asigurat, în forma reglementată de Consiliul U.N.B.R.;
- c) venituri realizate din folosirea patrimoniului sistemului în activități economice producătoare de venituri, în condițiile legii;
- d) dobânzi din plasamente;
- e) majorări pentru plata cu întârziere a contribuțiilor lunare obligatorii;
- f) donații, subvenții și alte venituri prevăzute de lege sau de Statutul C.A.A.